

**Gemeente
Amsterdam**

Beantwoording vragen van interactieve sessie Zoekgebied #4 IJburg SciencePark Zeeburgereiland

Aan Openbaar toegankelijk
Van Gemeente Amsterdam
www.amsterdam.nl/windenergie
Datum 5 november 2020

Inhoud

1 Vragen gesteld aan de gemeente Amsterdam, voorafgaand aan de sessie.....	2
2 Openbare chat interactieve avond	20

1 Vragen gesteld aan de gemeente Amsterdam, voorafgaand aan de sessie

Vraag 1:

1 Waarom windmolens zodicht op de bebouwde omgeving want het geeft overlast is ongezond en heeft een laag rendement t.o.v. windmolens op zee

2 Windmolens verstoren het historische landschap en zorgen voor een vermindering van de waarde van de omliggende bebouwing. Waarom niet op zee of in het markermeer waar niemand er last van heeft?

3 Windmolend in IJbrug staan in het natura 2000 gebied. Het Europese hof heeft aangegeven dat dit helemaal niet mag. Kan ik er van uitgaan dat jullie de uitspraak van het Europese hof m.b.t. de plaatsing van windmolens zullen respecteren?"

Antwoord:

Ad 1) Alle windmolens in Amsterdam worden geplaatst conform de wettelijke normen, o.a. die voor geluid en slagschaduw.

Ad 2) In het Nederlands Klimaatakkoord (2019) is afgesproken dat Nederland voor het behalen van de doelstelling van 49% CO₂ reductie in 2030 mede overschakelt naar duurzame elektriciteit. Deze elektriciteit wordt enerzijds opgewekt op zee (doel: 49 TWh), waarvoor het Rijk verantwoordelijk is, en anderzijds op land onder verantwoordelijkheid van de energieregio's (doel: 35 TWh). Als onderdeel van de energieregio Noord-Holland Zuid levert Amsterdam een substantiële bijdrage binnen haar gemeentegrenzen. Ver op het Markermeer is buiten de gemeente Amsterdam.

Ad 3) De bescherming van specifieke natuurgebieden is verankerd in de Wet natuurbescherming. Voor windenergie zijn de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland van belang. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hiermee is een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Natura 2000

Voor een windpark in of nabij Natura 2000-gebieden moet altijd worden onderzocht of er een significant effect is op het gebied. Wanneer is aan te tonen dat windturbines geen significante effecten hebben op de planten- en diersoorten of de habitats waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen, zijn windturbines in of nabij dit gebied mogelijk. Windturbines kunnen ook in Natura 2000-gebieden geplaatst worden als er een groot openbaar belang speelt en geen alternatieve oplossingen aanwezig zijn, ook al heeft dit effecten voor het Natura 2000-gebied. De Europese Commissie heeft hiervoor een richtlijn gepubliceerd.

Meer informatie over windmolens in natuurgebieden in Nederland kunt u vinden op:
<https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/milieu-en-omgeving/natuur-en-ecologie/gebiedsbescherming>

Vraag 2:

De kostprijs van wind op zee is de afgelopen 5 jaar spectaculair gedaald en nu goedkoper dan wind op land (met uitzondering van wind op zeedijken). Waarom houdt de politiek vast aan een achterhaalde afspraak uit het energie akkoord van 2013. Er zijn nu betere en goedkopere alternatieven. Windmolens passen niet in de bebouwde omgeving.

www.nvde.nl/nvdeblogs/kosten-stroom-wind-en-zon-gaan-richting-kolen-en-gas/

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 1 (ad2).

Vraag 3:

De mogelijkheden voor lokale energie coöperaties, de windmolens zijn van de buurt

Antwoord:

De gemeente steunt alleen initiatieven waarbij windmolens worden ontwikkeld met minstens 50% lokaal eigendom. En wil dat alle Amsterdammers kunnen profiteren van de opgewekte elektriciteit. Dit is vastgelegd in de concept RES NHZ en Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050.

Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten kunnen op verschillende manieren profiteren:

1. Door lid te worden van een windcoöperatie en mee te investeren in Amsterdamse windmolens, en zo mede-eigenaar te worden.

Het benodigde eigen vermogen om de bankfinanciering voor het windpark rond te krijgen wordt opgehaald onder de leden van de coöperatie. Het rendement van deze financiële participatie schommelt conform <https://amsterdam-wind.nl/> naar verwachting tussen de 0 en 5%. Leden van de coöperaties kunnen participeren door leningen te verstrekken. Iedere inwoner kan via de coöperatie op deze manier 'mede-eigenaar' worden van het windpark en via de Algemene Leden Vergadering (ALV) van de coöperatie meebeslissen over de hoogte van de uitkering van het rendement op de leningen.

2. Via het Omgevingsfonds

Een windpark draagt in de exploitatiefase een vast bedrag per geproduceerde MWh elektriciteit af aan een omgevingsfonds. Het beheer en zeggenschap over de besteding van dat fonds kan zodanig worden ingericht dat het fonds ten goede komt aan de kwaliteitsverbetering van de directe omgeving van het project. Bewoners in de omgeving kunnen zeggenschap krijgen over de besteding van de middelen uit het fonds. Dit kan in overleg met de belanghebbenden in de omgeving worden uitgewerkt in het lokale participatieproces.

3. Omwonendenregeling

Voor diegenen in de directe omgeving die niet willen of kunnen investeren kan een omwonendenregeling worden uitgewerkt. Voorbeelden daarvan zijn goedkope stroomafname of een eenmalige vergoeding, afhankelijk van de afstand tot de windturbines. Dit kan in overleg met de belanghebbenden in de omgeving worden uitgewerkt in het lokale participatieproces.

Deelname met krappe beurs

Lid worden van een coöperatie is laagdrempelig. In een coöperatief financieel participatiemodel geldt vaak het 'one man, one vote' principe. De stem van iemand met een lagere financiële participatie telt even zwaar als de stem van iemand met een hogere financiële participatie. Mensen die niet lid willen worden, niet kunnen of willen investeren kunnen wel meebeslissen over de besteding van het omgevingsfonds of omwonendenregeling. Het omgevingsfonds kan op een manier worden ingezet zodat ook mensen die niet mee-investeren toch meeprofiteren. Bijvoorbeeld kan dit door uit het fonds financieel bij te dragen aan het verduurzamen van woningen met isolatie en zonnepanelen of door een financiële bijdrage aan de maandelijkse energienota.

Vraag 4:

De sessies gaan over het plaatsen van windmolens in dat specifieke gebied. Ik ben van mening dat u niet in een woonwijk windmolens kan en zou moeten willen plaatsen. Ook al denkt u dat ze voldoende afstand tot de woningen hebben, dat is bij IJburg niet het geval omdat de enige natuur van IJburg het water is en dat wordt ontnomen door windmolens. Ik wil dus niet dat het gesprek gaat over waar de molens te plaatsen. Ik wil u vragen het gesprek te laten gaan over het energievraagstuk (het doel van u exercitie) op een betere manier invulling te geven.

Een tweede vraag die ik centraal zou willen stellen is of Amsterdam inderdaad het enige stukje natuur in een woonwijk, het water, om wil toveren naar een industrieel uitstraling van een windmolenpark met alle overlast van dien.

Een derde vraag is hoe de watersport bij elke windmolen in het water nog zijn sport kan beoefenen. Los van dat het mag, is het de vraag of het met een veilig gevoel kan! De windmolens zijn zeer imposant. Bij Wijk aan Zee heb je er een aantal. Ik loop er altijd langs als ik naar zee ga door ze zoveel mogelijk te negeren. Dodelijk enge apparaten zijn het.

Ik verwacht dus dat op de sessie niet over een locatie wordt gesproken! U kunt en mag niet zomaar de enige natuur van bewoners ontnemen. Indien u dit argument niet herkent, zou ik ook het vraagstuk willen neerleggen in hoeverre u en uw collega's enige gevoel en betrokkenheid hebben bij het ontstaan van deze wijk, de natuurcompensatie die is beloofd en de bewoners die er wonen.

Tot slot heb ik al mijn vragen en opmerkingen al met u gedeeld. U kunt deze raadplegen. Ik zou u ook willen vragen de media uit te nodigen. Minimaal de plaatselijke kranten en het Parool! Een objectief bericht zou helpen om de bewoners te informeren. Ik ken veel mensen op IJburg, maar ik ken niemand die u plannen kent. In een grote app groep werd het als fake nieuws benoemd.

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 1 (ad2). Plus: Alle argumenten worden meegewogen bij besluitvorming over gebieden voor windmolens in de RES 1.0. In de concept RES NHZ en in de Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050 is vastgelegd dat het de ambitie is om minstens 50 MW opgesteld vermogen windenergie te realiseren (circa 17 windmolens van 3 MW per stuk) in de zoekgebieden voor 2030 en de vergunningen hiervoor voor 2025 te verlenen. Daarom wordt uw mening en argumentatie gevraagd naar wat hiervoor de meest en minst wenselijke plekken zijn. Naast de ambitie op het gebied van windenergie heeft de gemeente Amsterdam de ambitie in de RES NHZ vastgelegd om in 2030 de helft van de geschikte daken vol te leggen met zonnepanelen. Als gevolg daarvan kan met wind en zon 80% van de Amsterdamse huishoudens van duurzame elektriciteit worden voorzien.

Vraag 5:

Hoezo is er al besloten dat ze er komen?

En hoezo in de stad? Dit lijkt me typisch iets voor buiten een stad.

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 1 (ad2)

Vraag 6:

In hoeverre worden het woonklimaat, de leefbaarheid en gezondheid van Amsterdamse burgers meegewogen in de beslissing bij welke dichtbevolkte woonwijk de windmolens moeten komen staan? Hoe denkt de gemeente onder énorme schadeclaims van haar burgers uit te komen? Kan de gemeente echt geen slimmere en werkelijk duurzame en houdbare oplossing bedenken bij de opdracht tot vergroening van de energieproductie?

Antwoord:

Alle argumenten worden meegewogen bij besluitvorming over gebieden voor windmolens in de RES 1.0. In het Nederlands Klimaatakkoord (2019) is afgesproken dat Nederland voor het behalen van de doelstelling van 49% CO₂ reductie in 2030 mede overschakelt naar duurzame elektriciteit. Deze elektriciteit wordt enerzijds opgewekt op zee (doel: 49 TWh), waarvoor het Rijk verantwoordelijk is, en anderzijds op land onder verantwoordelijkheid van de energieregio's (doel: 35 TWh).

Planschade wordt afgehandeld op basis van artikel 6.1, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening. Bij de keuze voor de locaties voor windmolens (en zonneparken) wordt een beoordeling gemaakt van de gevolgen voor alle relevante effecten; wettelijk geldt hier het vereiste van een 'goede ruimtelijke ordening'. In de eventuele effecten op woningprijzen wordt voorzien middels de wettelijke planschaderegeling. Waardedalingen van onroerend goed vormt geen aanleiding om af te zien van de realisatie wind- en zonneparken. We verwijzen hiervoor naar het 'normaal maatschappelijk risico'. Onze omgeving is continue onderhevig aan ruimtelijke ontwikkelingen. In Nederland gaan we er dan ook vanuit dat niemand gevrijwaard is van het risico dat er een ruimtelijke ontwikkeling in zijn/haar omgeving plaatsvindt. Daarom geldt dat er wettelijk een minimumniveau van woningwaardedaling is van 2 procent waarvoor planschade niet gecompenseerd wordt. Met de komst van de Omgevingswet (voorzien in 2022) gaat dit percentage naar 4 procent. Door windmolens met minstens 50% lokaal eigendom te ontwikkelen kunnen de lusten en lasten van windmolens worden gedeeld in een gebied.

Vraag 7:

Komen er zeker windmolens?
Hoeveel en welke afmetingen?
Wie gaat profiteren van de stroom?

Antwoord:

Zie antwoord vraag 3. Plus: Ja, maar het is nog onbekend waar precies. Daarover wordt gesproken in de interactieve sessies. De ambitie is minstens 50MW extra opgesteld vermogen voor 2030. Dit zijn circa 17 windmolens van 3MW per stuk. Of meerdere van 2MW per stuk. De 3MW molen is momenteel de meest voorkomende windmolen in Nederland. Deze is circa 150 meter hoog. Alleen in het noordoosten van IJburg zijn hogere windmolens mogelijk vanwege het ontbreken van hoogtebeperkingen door Schiphol. Hier zouden ook windmolens van bv 5,6 MW kunnen worden gerealiseerd.

Vraag 8:

Omdat na onderzoek bekend is geworden dat 10% van de mensen gezondheidsproblemen ontwikkelt door binnen een straal van 1 km windmolens van hun huis te plaatsen, besloot het Europese Hof dat er een lokaal en uitgebreid onderzoek moet plaatsvinden voordat er een zoekgebied wordt aangewezen. Hoe beschermt de gemeente de gezondheid van zijn bewoners in dit kader?

Antwoord:

Alle windmolens in Amsterdam worden geplaatst conform de wettelijke normen, o.a. die voor geluid en slagschaduw. De gemeente Amsterdam volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid m.b.t. de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/geluidsoverlast/documenten/kamerstukken/2020/06/05/rivm-rapport-motie-schonis-en-de-who-richtlijnen-voor-omgevingsgeluid-2018>

Het RIVM geeft op 29 oktober 2020 aan: *"Uit de literatuurstudie blijkt dat hinder optreedt als gevolg van geluid: hoe sterker het geluid (in dB) van windturbines, hoe groter de hinder ervan. Uit de literatuur bleek niet dat het zogeheten 'laagfrequent geluid' (lage tonen) van windturbines voor extra hinder zorgt tot die gerelateerd aan "gewoon" geluid. Voor andere gezondheidseffecten zijn de resultaten van wetenschappelijk onderzoek niet eenduidig: deze effecten hangen niet duidelijk samen met het geluidniveau, maar soms wel met de ervaren hinder. Deze resultaten onderbouwen de eerdere conclusies van een vergelijkbare opdracht drie jaar geleden."*

Bron: <https://www.rivm.nl/publicaties/health-effects-related-to-wind-turbine-sound-update>

Vraag 9:

Vragen over windturbines in en naast dichtbevolkt gebied

- a. Waarom wil gemeente Amsterdam 7 windturbines in het IJmeer plaatsen vlak naast dichtbevolkt gebied waar straks 50.000 mensen wonen?
- b. Wat is bekend over de (laagfrequente) geluidsoverlast veroorzaakt door 7 turbines op het

- water voor omwonenden? (Water draagt geluid verder dan over land)
- c. Waarom riskeert Amsterdam dag en nacht geluidsoverlast voor zoveel inwoners?
 - d. Waarom offert de gemeente een recreatiewater voor watersporters op dat dichtbij huis ligt?

Vragen over een windturbine in een stadspark

- e. Waarom wil gemeente Amsterdam 1 windturbine plaatsen in een stadspark als Diemerpark, midden in het groen waar dagelijks duizenden kinderen en volwassenen ontspannen en sporten op de IJburgse voetbal- en hockeyvelden?
- f. Wat betekent de aanwezigheid van een windturbine voor de veiligheid van bezoekers en sporters in het Diemerpark?
- g. In het Diemerpark mogen vanwege de vervuilde bodem geen grotere bomen wortelen. Hoe kun je dan wel een windturbine plaatsen op vervuilde grond? En wat zijn de risico's van turbines op de vervuilde grond in het Diemerpark (technisch, ecologisch en juridisch)?
- h. Er is medio 2020 een aangepast ontwerp voor de sportvelden in het Diemerpark in de maak. Waarom is hier met geen woord gerept over een eventuele windmolen in het park? In hoeverre zijn de verschillende ambities en opgaven van Amsterdam op elkaar afgestemd?
- i. In hoeverre zijn projectontwikkelaars en (toekomstige) kopers van woningen op Strandeiland en Buiteneiland op de hoogte van deze turbine-plannen?

Vragen over turbines in of naast natuurgebieden

- j. Waarom kiest de gemeente voor 2 windturbines in NNN-natuurgebied (naast het door Amsterdam gecreëerde vogeleiland) en 5 windturbines pal naast Natura 2000 gebieden?
- k. In hoeverre zijn de natuurbelangen meegenomen bij het aanwijzen van deze zoekgebieden?
- l. Is er ecologisch onderzoek gedaan naar de gevolgen voor de duizenden watervogels (o.a. tientallen zwanen en duizenden meerkoeten) die in dit gebied leven, foerageren en (over)vliegen? De kans is levensgroot dat vele vogels zich te pletter vliegen tegen de wieken.
- m. Het vogeleiland dat de gemeente heeft losgemaakt van de strekdam ligt in een van de NNN-natuurgebieden van het IJmeer. Ook heeft de gemeente beloofd de natuur in het IJmeer te versterken als compensatie van de aanleg van IJburg. Wat zeggen deze plannen voor windturbines in o.a. dit NNN-gebied over de betrouwbaarheid van gemeente Amsterdam bij de belofte van natuurherstel?

Vragen over draagvlak

- n. Wat is het afwegingskader waarbinnen de gemeente beslist over waar windturbines mogen komen?
- o. Wat zijn de uitgangspunten van de gemeente als het gaat om draagvlak bij haar inwoners voor de windturbineplannen? Hoe verhoudt de mening van wie het direct aangaat (direct-omwonenden) zich tot die van anderen die nog geen tipje van de molen zullen zien laat staan horen?
- p. Wat zegt de ambitie om bewoners financieel te laten participeren over het draagvlak van omwonenden?

Vragen over opbrengst windenergie

- q. Naar wie gaat de opgewekte windenergie? Naar huishoudens in Amsterdam? Naar bedrijven? Of naar de datacentra in Amsterdam?"

Antwoord:

[Gezien de vraagstelling zijn wellicht de locaties voor windmolens uit de haalbaarheidsstudie van

Pondera aangenomen als locaties waarover besloten is. Dat is niet het geval. Zie het verslag: <https://energieregionhz.nl/documenten#amsterdam> / infoavonden / oost]

Ad a) Zie antwoord op vraag 1 (ad2). Plus: Er is geen besluit genomen om windmolens te realiseren in dit gebied. Het gebied maakt deel uit van een zoekgebied voor windmolens.

Ad b/c) Zie antwoord vraag 8. Plus: Het type molen is bepalend voor de geluidscontouren. Het geluid van een windmolen is ook afhankelijk van de windrichting en windsnelheid. Voor iedere windmolen of windpark moet een geluidsberekening worden gemaakt. De manier waarop de berekening moet worden gemaakt staat in Artikel 3.15 uit het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (Barim). Meer informatie over de geluidsnorm in Nederland kunt u vinden op: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/milieu-en-omgeving/geluid-en-windmolens/geluid-en-windmolens-algemeen> . Om de technische ruimte voor windmolens te berekenen werken we daarom met vuistregels voor afstanden. In Amsterdam gebruiken we de vuistregel van 350-500 meter, en vanaf 500 meter tot een geluidsgevoelige bestemming (zoals een woning). Dit doen we op basis van advies van bureau Antea dat windonderzoek heeft uitgevoerd in Amsterdam Zuidoost.

Ad d) Alle argumenten worden meegewogen bij besluitvorming over gebieden voor windmolens in de RES 1.0. Er is geen besluit genomen om windmolens te realiseren in dit gebied. Het gebied maakt deel uit van een zoekgebied voor windmolens.

Ad e/f/g/h) Er is geen besluit genomen om windmolens te realiseren in dit gebied. Het gebied maakt deel uit van een zoekgebied voor windmolens. Alle windmolens in Amsterdam worden geplaatst conform de wettelijke normen, o.a. die voor veiligheid, geluid en slagschaduw. Alle argumenten worden meegewogen bij besluitvorming over gebieden voor windmolens in de RES 1.0.

Ad i) Alle plannen zijn opgenomen in de concept RES NHZ en de Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050.

Ad j/k/l/m) Zie antwoord vraag 1 (ad3). Plus: Er is geen besluit genomen om windmolens te realiseren in dit gebied. Het gebied maakt deel uit van een zoekgebied voor windmolens. Alle windmolens in Amsterdam worden geplaatst conform de wettelijke normen, o.a. die voor ecologie, veiligheid, geluid en slagschaduw. De Amsterdamse gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de zoekgebieden een afweging gemaakt van de belangen. In de concept-RES Noord-Holland Zuid staan de resultaten van vele onderzoeken, gesprekken en bijeenkomsten. In die bijeenkomsten hebben ruim 1.500 mensen meegepraat over de opwek van duurzame energie in de regio. Ook de betrokken bestuurders van andere gemeenten, de provincie en de waterschappen hebben aangegeven wat hun voorkeuren zijn. Zie: <https://energieregionhz.nl/conceptres>.

Windturbines kunnen negatieve effecten op de natuur hebben, vooral op vogels. Het aantal botsingen tussen vogels en windturbines valt mee, als je dit vergelijkt met bijvoorbeeld de gevolgen van het verkeer. Volgens schattingen sterven er door 1.800 Nederlandse windturbines zo'n 50.000 vogels per jaar. In het verkeer sterven jaarlijks 2 miljoen vogels. Meer informatie hierover kunt u vinden op: <https://www.milieucentraal.nl/klimaat-en-aarde/energiebronnen/windenergie/> . De effecten voor de natuur hangen af van de specifieke

locatie. Daarom is bij ieder bestuurlijk besluit over een specifieke locatie een wettelijke plicht om de milieueffecten te onderzoeken (zie hieronder). Windturbines kunnen tijdens de vogeltrek worden stilgezet. Windturbines kunnen echter ook worden gecombineerd met bijvoorbeeld bijenkasten en/of nieuw groen op land of met maatregelen om ecosystemen onder water uit te breiden of te beschermen. Hierdoor kunnen er ook positieve effecten zijn voor de natuur.

De bescherming van specifieke natuurgebieden is verankerd in de Wet natuurbescherming. Voor windenergie zijn de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland van belang. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hiermee is een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Natura 2000

Voor een windpark in of nabij Natura 2000-gebieden moet altijd worden onderzocht of er een significant effect is op het gebied. Wanneer is aan te tonen dat windturbines geen significante effecten hebben op de planten- en diersoorten of de habitats waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen, zijn windturbines in of nabij dit gebied mogelijk. Windturbines kunnen ook in Natura 2000-gebieden geplaatst worden als er een groot openbaar belang speelt en geen alternatieve oplossingen aanwezig zijn, ook al heeft dit effecten voor het Natura 2000-gebied. De Europese Commissie heeft hiervoor een richtlijn gepubliceerd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime lijkt op dat voor Natura 2000-gebieden. Als een windproject de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied aantast, is het niet toegestaan. Er wordt een uitzondering gemaakt als er geen redelijk alternatief is, er een dwingende reden van openbaar belang is en als er compensatie plaatsvindt: de zogenaamde ADCtoets. Windturbines kunnen onder deze uitzondering vallen, omdat ze worden geplaatst met een dwingende reden van openbaar belang. Als een windpark of windturbine in het NNN wordt geplaatst, moet een compensatieplan worden opgesteld waarin de compensatie is verankerd.

Meer informatie over windmolens in natuurgebieden in Nederland kunt u vinden op:

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/milieu-en-omgeving/natuur-en-ecologie/gebiedsbescherming>

Ad n/o/p/q) Zie antwoord vraag 3. Plus: De zoekgebieden voor wind geven geen concrete plekken voor windmolens aan. Momenteel worden de zoekgebieden binnen het RES-proces geconcretiseerd aan de hand van 4 pijlers: 1) de ambitie van minstens 50 MW extra opgesteld vermogen, 2) bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak, 3) ruimtegebruik: landschap en natuur, en 4) energiesysteemefficiëntie.

Het maatschappelijk draagvlak is net als de andere 3 pijlers belangrijk bij de afweging om windmolens te realiseren. Het college zet daarom onder andere in op brede bewonersparticipatie in het RES-proces via ateliers, infoavonden, interactieve avonden, reacties op de concept RES, en via het draagvlakonderzoek naar nieuwe windmolens in Amsterdam.

De gemeente steunt alleen initiatieven waarbij windmolens worden ontwikkeld met minstens 50% lokaal eigendom. En wil dat alle Amsterdammers kunnen profiteren van de opgewekte elektriciteit. Dit is vastgelegd in de RES NHZ en Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050.

Technisch gezien gaat de opgewekte stroom het elektriciteitsnet op (op de grote hoop), tenzij er lokale afspraken zijn gemaakt om dit niet te doen. Administratief gezien kan de elektriciteit worden gekoppeld aan particulieren en/of bedrijven (die dan de lokale duurzame elektriciteit afnemen). Dit gebeurt bij coöperatieve windmolenontwikkeling.

Vraag 10:

1. Zelf ervaar ik dat het weinige groen (water) dat we hebben een industrieel karakter krijgt. We wonen straks als het ware in windmolenpark IJburg. De doelstelling om groene energie op te wekken is een belangrijke doelstelling, maar doe dit op plekken die hiervoor geschikt zijn. Direct naast en gedeeltelijk in een woonwijk lijkt mij niet de meest voor de hand liggende plek. Elders in het meer is er voldoende ruimte die niet wordt meegenomen in het onderzoek. Waarom wordt er niet gekeken naar plekken verderop in t water, weg van woonwijken? Of naar alternatieven?
2. Een ander punt wat denk ik belangrijk is voor veel bewoners, is het watergebied waar we recreëren. Dit zal met deze imposante molens nooit meer hetzelfde zijn. De molens zullen permanent de natuur en leefomgeving van IJburg gaan bepalen. Er is uit verschillende onderzoeken gebleken hoe schadelijk windmolens zijn voor de natuur, dieren (trillingen, geluid, vogels die er door doodgaan) en ook voor het woongenot van mensen (geluidsoverlast oa). Hoe kun je dit hier dan willen plaatsen?
3. Inmiddels weten we dat deze groene energie voornamelijk wordt gebruikt en verkocht aan grote buitenlandse datacentre en 'tech giganten' die vooral uit zijn op macht en geld en nul groene stroom voor bewoners. Waar wordt deze groene stroom voor gebruikt?
4. Is dit plan er al doorheen 'gejast' of is er nog sprake van dat dit een idee is? Of is de inspraak alleen van toepassing op de plek?"

Antwoord:

Zie antwoord vraag 3 en 11. Plus:

In het Nederlands Klimaatakkoord (2019) is afgesproken dat Nederland voor het behalen van de doelstelling van 49% CO₂ reductie in 2030 mede overschakelt naar duurzame elektriciteit. Deze elektriciteit wordt enerzijds opgewekt op zee (doel: 49 TWh), waarvoor het Rijk verantwoordelijk is, en anderzijds op land onder verantwoordelijkheid van de energieregio's (doel: 35 TWh). Als onderdeel van de energieregio Noord-Holland Zuid levert Amsterdam een substantiële bijdrage binnen haar gemeentegrenzen. Naast de ambitie op het gebied van windenergie heeft de gemeente Amsterdam de ambitie in de RES NHZ vastgelegd om in 2030 de helft van de geschikte daken vol te leggen met zonnepanelen. Als gevolg daarvan kan met wind en zon 80% van de Amsterdamse huishoudens van duurzame elektriciteit worden voorzien.

Er is geen besluit genomen om windmolens te realiseren in dit gebied. Het gebied maakt deel uit van een zoekgebied voor windmolens. Alle windmolens in Amsterdam worden geplaatst conform

de wettelijke normen, o.a. die voor ecologie, veiligheid, geluid en slagschaduw. Alle argumenten worden meegewogen bij besluitvorming over gebieden voor windmolens in de RES 1.0. De RES NHZ 1.0 zal periodiek (verwachting eens per 2 jaar) worden aangepast aan de nieuwste inzichten. In de toekomst komen nieuwe duurzame energiebronnen mogelijk aan bod, op dit moment wordt uitgegaan van grootschalige volwassen technieken zoals windmolens en zonnepanelen.

De gemeente steunt alleen initiatieven waarbij windmolens worden ontwikkeld met minstens 50% lokaal eigendom. En wil dat alle Amsterdammers kunnen profiteren van de opgewekte elektriciteit. Dit is vastgelegd in de RES NHZ en Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050.

Technisch gezien gaat de opgewekte stroom het elektriciteitsnet op (op de grote hoop), tenzij er lokale afspraken zijn gemaakt om dit niet te doen. Administratief gezien kan de elektriciteit worden gekoppeld aan particulieren en/of bedrijven (die dan de lokale duurzame elektriciteit afnemen). Dit gebeurt bij coöperatieve windmolenontwikkeling.

Vraag 11:

Hoe worden die turbines aangedreven? Is er wel winst voor de natuur? Vogels vliegen zich te pletter tegen die absurd hoge zwaarden die ze niet zien aankomen. Vooral roofvogels en trekvogels. Laagfrequent geluid plant zich kilometers voort. De turbines veroorzaken laagfrequent geluid. En dat is heel slecht voor de gezondheid. Zelfs als je het niet waarneemt kun je er allerlei chronische klachten van krijgen. Hoge bloeddruk, hartproblemen, slechte nachtrust, duizeligheid, vermoeidheid...

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 1 (ad3), en op vraag 8. Plus: Turbines worden door wind aangedreven.

Energetisch gezien is er veel winst voor de natuur (t.o.v. gebruik fossiele brandstoffen). De energetische terugverdientijd is tussen de 3.5 en 6.5 maand (wind energy 2016, <https://www.ipcc.ch/report/renewable-energy-sources-and-climate-change-mitigation/wind-energy/>)

Gezien de biodiversiteit: Windturbines kunnen negatieve effecten op de natuur hebben, vooral op vogels. Het aantal botsingen tussen vogels en windturbines valt mee, als je dit vergelijkt met bijvoorbeeld de gevolgen van het verkeer. Volgens schattingen sterven er door 1.800 Nederlandse windturbines zo'n 50.000 vogels per jaar. In het verkeer sterven jaarlijks 2 miljoen vogels. Meer informatie hierover kunt u vinden op: <https://www.milieucentraal.nl/klimaat-en-aarde/energiebronnen/windenergie/>. De effecten voor de natuur hangen af van de specifieke locatie. Daarom is bij ieder bestuurlijk besluit over een specifieke locatie een wettelijke plicht om de milieueffecten te onderzoeken. Windturbines kunnen echter ook worden gecombineerd met bijvoorbeeld bijenkasten en/of nieuw groen op land of met maatregelen om ecosystemen onder water uit te breiden of te beschermen. Hierdoor kunnen er ook positieve effecten zijn voor de natuur.

Vraag 12:

De afstand tot woningen waar mensen slapen die nu gehanteerd wordt is veel te klein. Zie recent wetenschappelijk onderzoek hierover. Het leidt tot slaapproblemen, hoge bloeddruk En andere problemen. Hoe wordt hier rekening mee gehouden in de plannen?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 8. Plus: Alle windmolens in Amsterdam worden geplaatst conform de wettelijke normen, o.a. die voor geluid en slagschaduw.

Vraag 13:

- onder welke voorwaarden kunnen burgers financieel participeren in de opwekking van windenergie?
- wat zijn de plannen van de gemeente om VvE's te stimuleren of te dwingen om te verduurzamen (oa zonnepanelen, oplaadpalen) - mede gelet op de besluitvormingsstructuren binnen de VvE's

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 3 en 7. Plus de gemeente Amsterdam heeft een VVE aanpak om te verduurzamen. Zie: <https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/wonen/vereniging-eigenaars/> en: <https://www.nieuwamsterdamsklimaat.nl/duurzame-wegwijzer> . Deze staat beschreven in de Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050. Zie: <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/volg-beleid/coalitieakkoord-uitvoeringsagenda/gezonde-duurzame-stad/klimaatneutraal/>

Vraag 14:

Windmolens naast een woonwijk? Wie verzint zoiets? Er is geen verlichting in het Diemerpark vanwege de dieren die er leven en de rust die zij nodig hebben. Laten we nog eens stilstaan bij het uitgangspunt van het Diemerpark! En 12 jaar later worden er steeds meer stukjes van dit stukje groen afgesnoept door sportvelden en de daarbij behorende energie slurpende verlichting. Is het nu dan ook nog een optie om er windmolens te plaatsen? WAAROM?!

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 1 en 4.

Vraag 15:

Wat zijn de geplande locaties van de windmolens? Om hoeveel windmolens gaat het? Komen er altijd meerdere bij elkaar in de buurt? Waarom zoekt de gemeente locaties in de stad zelf en niet in buitengebieden? Waarom windmolens en geen andere vormen van hernieuwbare energie?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 1 en 4. Plus: De RES NHZ 1.0 zal periodiek (verwachting eens per 2 jaar) worden aangepast aan de nieuwste inzichten. In de toekomst komen nieuwe duurzame

energiebronnen mogelijk aan bod. Op dit moment wordt voor duurzame elektriciteit opwek uitgegaan van grootschalige volwassen technieken zoals windmolens en zonnepanelen.

Vraag 16:

Een groene, progressieve gemeente hoort de habitat richtlijn en de vogelrichtlijn gebieden rond de stad te beschermen en te respecteren, de zeldzame wijdse plekken rond de stad. Als Amsterdam dit niet doet, met welk recht houden we andere aantastingen elders dan nog tegen? Willen we natuur opofferen voor windenergie? Vogels voor windenergie? Bouw die windmolens alleen in industriële gebieden!

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 1 en 11.

Vraag 17:

Onlangs ontving ik een verontrustend artikel in het lokale krantje 'de Brug'. Dit artikel ging over de vraag waar mogelijk windmolens geplaatst kunnen worden.

Aangezien ik een sensitiviteit heb en een geschiedenis bij o.a. de GGD over laagfrequent geluid, wil ik bij voorbaat benadrukken dat het een bijzonder slecht idee is om deze windturbines in de woonwijken neer te zetten.

O.a. een artikel in de Telegraaf van 31.10.2020, bevestigt dit beeld (zie:

<https://www.telegraaf.nl/nieuws/1513822521/eerste-nl-se-klimaatvluchtelingen-een-feit-windangst-het-lawaa-i-is-niet-te-harden>)

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 8.

Vraag 18:

Komt de opbrengst van de windmolens ten goede aan de huishoudens in de directe omgeving van die molens (en in welke mate)? Van wie zijn de windmolens? Kunnen de omwonenden mede-eigenaar worden?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 3 en 7.

Extra vraag + antwoord toegevoegd op dit verslag n.a.v. verzoek uit inloopsessie op 12 november:

Vraag 19:

Gisteren 12 november 2020 heb ik met u een gesprek gehad van een kwartier. Ik ben op de mogelijkheid van dit gesprek gewezen omdat ik ben uitgeloot bij de vorige groepsbespreking en dit niet democratisch vond. Ik heb u vooraf een vragenlijst gestuurd met zeer belangrijke zaken die

ik wilde behandelen. Deze lijst had u er niet bij en daardoor konden we niet kijken naar mijn vragen.

Ik heb u verzocht achteraf deze vragen te beantwoorden. Niet anoniem, maar direct aan mij. Aan het einde van het gesprek heb ik wel toestemming gegeven het ook toe te voegen aan de geanonimiseerde vragenlijst. Ik verwacht nog steeds (binnen twee weken) antwoord op al mijn vragen. Ik had dit tenslotte gister al willen hebben. Ook heb ik u uitgenodigd in gesprek te gaan met een groep IJburgers die betrokken en geïnformeerd zijn. Ik geloof in samenwerken met openheid.

Dan het gesprek. Omdat u niet op mijn vragen kon reageren heb ik voorgesteld enkele vragen uit te lichten om hierover duidelijkheid te krijgen. Dit betrof vragen over gevolgen recreatie in en om het IJmeer, gevolgen voor de natuurlijke leefomgeving van dieren en gevolgen voor openbare ruimte mensen. Een selectie!

Samenvattend heb ik geen concrete antwoorden van u gekregen. Ik heb het beeld dat u geen idee hoe de natuur- en leefomgeving op IJburg in elkaar zit. U gaf aan dat hier pas naar gekeken wordt als bekend is waar de molens komen. Ik moest wachten op de toelichting van de wethouder medio december 2020.

Ik heb in het gesprek aangegeven dat ik me serieus zorgen maak over u aanpak. U draait het als het ware om. U kijkt pas naar de gevolgen van het plaatsen van windmolens zodra de locaties bekend zijn. Ik begrijp niet hoe u over locaties kunt praten als u niet eens een beeld heeft wat de consequenties zullen zijn.

Ik heb u al aangegeven dat ik het belangrijk vind dat de wethouder niet in verlegenheid wordt gebracht. Eventuele plannen tot plaatsing in zorgvuldig opgebouwde leef- en naturomgeving in het IJmeer heeft gevolgen voor bewoners, de recreatie, de natuurlijke leefomgeving, de openbare ruimte, rustgebieden in het IJmeer, toekomstige bebouwing, de horizon van Amsterdam en nog veel meer. Het heeft gevolgen voor alles waar Groen Links in mijn ogen voor gestreden heeft toen IJburg er kwam. Industrialisering van nog meer energiewinning (al is het dit keer zogenaamd wel groen) in en nabij het IJmeer lijkt mij niet het groen waar ze voor strijden (of is het streden).

Bijgevoegd heb ik voor de zekerheid al mijn vragen die ik als input van ons gesprek had meegegeven. Graag het verzoek deze te beantwoorden binnen 2 weken. Alternatief is dat u in gesprek gaat met een groep betrokken en geïnformeerde IJburgers waar ik contact mee heb. De vragen kunnen dan daar aan bod komen.

Graag uw reactie:

- a) hoe het proces stap voor stap loopt?
- b) waar ik als bewoner echt de mogelijkheid heb gehoord te worden? En hoe gaat u om met het bestemmingsplan?
- c) wanneer welke besluitvorming plaatsvindt en door wie?
- d) gevolgen voor natuurlijke omgevingen die zijn en worden gecreëerd

- u tast de zorgvuldig opgebouwde openbare ruimte door gemeente, belanghebbenden en bewoners volledig aan zonder deugdelijk onderzoek! Hoe wilt u met deze zorgvuldig opgebouwde natuurlijke en recreatieve omgeving omgaan?

- wat zijn de gevolgen voor vogeleiland en buiteneiland? Dit zijn rustgebieden. Met naast je windmolens is er geen enkele rust.

- wat zijn gevolgen voor plannen buiteneiland? In de gemeentelijke uitgave van november 2020 wordt gesproken over een rustgebied. Met windmolens boven je hoofd is er geen rust te vinden! Hoe wilt u andere plannen rijmen met u voornemen tot plaatsen.

- Waarom wordt over het aspect gevolgen totaal niet gesproken in de werkgroepen?

e) gevolgen voor recreatie denkend aan zwemmen, roeien, zeilen (buiten vaargeul), surfen, sloopvaren, waterskiën en alle andere vormen? En waarom wordt over dit aspect en de gevolgen totaal niet besproken in de werkgroepen en in uw enquête?

f) gevolgen voor gezondheid. Geluid: Met name afstand die wordt gehanteerd waarbij gesproken wordt van windmolens op land terwijl het op het water is. Waarom volgt u niet de Europese normen? En waarom maakt u zich geen zorgen dat die normen zelfs achterhaald zijn volgens recentelijk onderzoek? Waarom gokt u met de gezondheid van vele burgers? IJburg bestaat in de toekomst uit 50.000 bewoners. Tenminste, als er nog iemand wil wonen op de nieuwe eilanden.

g) gevolgen voor gezondheid door slagschaduw

h) Waarom wilt u IJburg industrialiseren met energie opwekking? Waarom wordt er niet eerst vooral naar alternatieven gekeken die veel meer voor de hand liggen?

i) Denkt u echt de opbrengsten te halen die in de rapporten staan. IJburg ligt in de luwte van de stad en daarmee zal het rendement minimaal zijn tov plekken die in een open terrein liggen. Oh ja, en stilstaande windmolens vanwege geluid, produceren geen enkele Terawatt.

j) Ik eis dat voor besluitvorming goede visualisaties worden gemaakt en met alle bewoners worden gedeeld. Vanuit alle hoeken van IJburg waardoor duidelijk wordt wat ook de visuele impact is. Ik woon zelf niet aan het water, maar gezien de grootte van de windmolen zal die voor mijn raam gaan draaien. En dus ook geluid produceren en slagschaduw. Ik maak me enorme zorgen over mijn gezondheid als deze machines er komen.

Belangrijkste vraag:

Hoe gaat de wethouder ZELF IJburg en media goed informeren? Wanneer komt zij in beeld waarin ze alle gevolgen van haar plan helder uitlegt en groene energiewinning belangrijker vindt dan het behoudt van groene natuur om Amsterdam? En komt ze tijdig in beeld zodat bewoners daadwerkelijk door hebben wat haar plannen zijn? Ze mag ook uitleggen dat er geen gevolgen zijn voor natuur, gezondheid en recreatie! Of zijn die er wel? Wel belangrijk dat ze het verhaal kan onderbouwen met feiten en onderzoek en niet verschuilt achter procedures en noodzaak. Ik kan me niet voorstellen dat een groen links wethouder tegen een groene natuur is. Ik wil toch kwijt dat groene energie gewoon energie is voor auto's, huishoudingen en industrie. Energie heeft niets te maken met natuur. En wat heb je aan groene energie als de natuur verdwijnt!

NB: Er zijn nog veel meer vragen, maar dit is een selectie. Voor mij persoonlijk is het een waanzinnig idee om een jonge wijk waar al amper natuur is, wij hebben geen groen op IJburg en het water het groen is, met zo'n korte termijn visie de leefomgeving volledig om wil vormen tot (groene) industrie. Het gaat hier niet om romantische windmolens zoals vroeger maar om windmolens van 150 of 200 meter hoogte.

Antwoord:

Ad a) Zie sheet 23 en 37 in bijgevoegde presentatie. Plus: In het voorjaar van 2021 stelt de Amsterdamse gemeenteraad de RES 1.0 vast. Daarna is het de bedoeling om in de prioriteitsgebieden z.s.m. planologische medewerking onder voorwaarden te verlenen aan initiatiefnemers en een lokaal participatieproces te starten.

Ad b) Buiten uw inbreng tijdens de interactieve sessies/inloopsprekuren kunt u bijvoorbeeld inspreken in raad(scommissie) bij behandeling van de RES 1.0 in het voorjaar. En/of in Provinciale Staten. Een windturbine kan worden gerealiseerd via een bestemmingsplanprocedure of via een procedure met betrekking tot een afwijking op het bestemmingsplan.

Ad c) Zie ad b.

Ad d) De gemeenteraad van Amsterdam heeft een afgewogen besluit genomen. In de concept-RES Noord-Holland Zuid staan de resultaten van vele onderzoeken, gesprekken en bijeenkomsten. In die bijeenkomsten hebben ruim 1.500 mensen meegepraat over de opwek van duurzame energie in de regio. Ook de betrokken bestuurders van de gemeenten, de provincie en de waterschappen hebben aangegeven wat hun voorkeuren zijn. Zie:

<https://energieregionhz.nl/conceptres> en <https://energieregionhz.nl/documenten#amsterdam>

We zitten nu in de fase waarin de wensen en bedenkingen, en reacties op de concept RES NHZ worden verwerkt (in een reactienota) en de zoekgebieden worden geconcretiseerd.

Windturbines kunnen negatieve effecten op de natuur hebben, vooral op vogels. Het aantal botsingen tussen vogels en windturbines valt mee, als je dit vergelijkt met bijvoorbeeld de gevolgen van het verkeer. Volgens schattingen sterven er door 1.800 Nederlandse windturbines zo'n 50.000 vogels per jaar. In het verkeer sterven jaarlijks 2 miljoen vogels. Meer informatie hierover kunt u vinden op: <https://www.milieucentraal.nl/klimaat-en-aarde/energiebronnen/windenergie/>. De effecten voor de natuur hangen af van de specifieke locatie. Daarom is bij ieder bestuurlijk besluit over een specifieke locatie een wettelijke plicht om de milieueffecten te onderzoeken. Windturbines kunnen echter ook worden gecombineerd met bijvoorbeeld bijenkasten en/of nieuw groen op land of met maatregelen om ecosystemen onder water uit te breiden of te beschermen. Hierdoor kunnen er ook positieve effecten zijn voor de natuur.

De bescherming van specifieke natuurgebieden is verankerd in de Wet natuurbescherming. Voor windenergie zijn de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland van belang. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hiermee is een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Natura 2000

Voor een windpark in of nabij Natura 2000-gebieden moet altijd worden onderzocht of er een significant effect is op het gebied. Wanneer is aan te tonen dat windturbines geen significante effecten hebben op de planten- en diersoorten of de habitats waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen, zijn windturbines in of nabij dit gebied mogelijk. Windturbines kunnen ook in Natura 2000-gebieden geplaatst worden als er een groot openbaar belang speelt en geen alternatieve oplossingen aanwezig zijn, ook al heeft dit effecten voor het Natura 2000-gebied. De Europese Commissie heeft hiervoor een richtlijn gepubliceerd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime lijkt op dat voor Natura 2000-gebieden. Als een windproject de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied aantast, is het niet toegestaan. Er wordt een uitzondering gemaakt als er geen redelijk alternatief is, er een dwingende reden van openbaar belang is en als er compensatie plaatsvindt: de zogenaamde ADCtoets. Windturbines kunnen onder deze uitzondering vallen, omdat ze worden geplaatst met een dwingende reden van openbaar belang. Als een windpark of windturbine in het NNN wordt geplaatst, moet een compensatieplan worden opgesteld waarin de compensatie is verankerd.

Meer informatie over windmolens in natuurgebieden in Nederland kunt u vinden op:

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/milieu-en-omgeving/natuur-en-ecologie/gebiedsbescherming>

Tot slot: er is geen besluit genomen om windmolens te realiseren in dit gebied. Het gebied maakt deel uit van een zoekgebied voor windmolens. Alle windmolens in Amsterdam worden geplaatst conform de wettelijke normen, o.a. die voor ecologie, veiligheid, geluid en slagschaduw.

Ad e) Alle argumenten worden meegewogen bij besluitvorming over gebieden voor windmolens in de RES 1.0.

Ad f) Alle windmolens in Amsterdam worden geplaatst conform de wettelijke normen, o.a. die voor geluid en slagschaduw. De gemeente Amsterdam volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid m.b.t. de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/geluidsoverlast/documenten/kamerstukken/2020/06/05/rivm-rapport-motie-schonis-en-de-who-richtlijnen-voor-omgevingsgeluid-2018>

Het RIVM geeft op 29 oktober 2020 aan: *"Uit de literatuurstudie blijkt dat hinder optreedt als gevolg van geluid: hoe sterker het geluid (in dB) van windturbines, hoe groter de hinder ervan. Uit de literatuur bleek niet dat het zogeheten 'laagfrequent geluid' (lage tonen) van windturbines voor extra hinder zorgt tot die gerelateerd aan "gewoon" geluid. Voor andere gezondheidseffecten zijn de resultaten van wetenschappelijk onderzoek niet eenduidig: deze effecten hangen niet duidelijk samen met het geluidniveau, maar soms wel met de ervaren hinder. Deze resultaten onderbouwen de eerdere conclusies van een vergelijkbare opdracht drie jaar geleden."*

Bron: <https://www.rivm.nl/publicaties/health-effects-related-to-wind-turbine-sound-update>

Ad g) Het type molen is bepalend voor de slagschaduwcontouren. Het optreden van slagschaduw is mede afhankelijk van het weer en de positionering van een windmolen ten opzichte van de woning. In de milieuwetgeving zijn voorschriften opgenomen om hinder door slagschaduw te beperken. In de Activiteitenregeling milieubeheer (Activiteitenbesluit) staat hoe vaak en hoe lang per dag de slagschaduw van een windturbine een woning mag raken. Via de vergunning zijn windturbines bijna altijd verplicht voorzien van een stilstandvoorziening. Die schakelt de windturbine uit tijdens de slagschaduw. Een stilstandvoorziening is nodig als: gemiddeld meer dan zeventien dagen per jaar gedurende meer dan twintig minuten per dag slagschaduw kán optreden. Aan de hand van rekenmethodes is van tevoren vast te stellen op welke dagen en op welk moment van de dag een slagschaduw kán optreden. Of de slagschaduw ook echt optreedt op de voorspelde dagen, hangt af van de volgende punten:

- of die dagen onbewolkt zijn
- of er op die dagen genoeg wind is om de molens te laten draaien
- of de wind precies waait uit de richting waar de zon staat, omdat de oppervlakte van de schaduw die de windturbine werpt dan het grootste is
- de windturbine wordt uitgerust met een stilstandvoorziening, die is geïmplementeerd in de besturingssoftware. Hierdoor schakelt de turbine alleen uit als slagschaduw daadwerkelijk optreedt.

Meer informatie hierover kunt u vinden op:

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/milieu-en-omgeving/slagschaduw-o>

Ad h) In het Nederlands Klimaatakkoord is afgesproken dat Nederland voor het behalen van de doelstelling van 49% CO₂ reductie in 2030 mede overschakelt naar duurzame elektriciteit. Deze elektriciteit wordt enerzijds opgewekt op zee (doel: 49 TWh), waarvoor het Rijk verantwoordelijk is, en anderzijds op land onder verantwoordelijkheid van de energieregio's (doel: 35 TWh). Als onderdeel van de energieregio Noord-Holland Zuid levert Amsterdam een substantiële bijdrage binnen haar gemeentegrenzen. Naast de ambitie op het gebied van windenergie heeft de gemeente Amsterdam de ambitie in de RES NHZ vastgelegd om in 2030 de helft van de geschikte daken vol te leggen met zonnepanelen. Als gevolg daarvan kan met wind en zon 80% van de Amsterdamse huishoudens van duurzame elektriciteit worden voorzien.

De RES NHZ 1.0 zal periodiek (verwachting eens per 2 jaar) worden aangepast aan de nieuwste inzichten. In de toekomst komen nieuwe duurzame energiebronnen mogelijk aan bod, op dit moment wordt uitgegaan van grootschalige volwassen technieken zoals windmolens en zonnepanelen.

Ad i) Ja. Windturbines in het noordoosten van het zoekgebied van IJburg kunnen naar verwachting het hoogste rendement halen t.o.v. andere plekken in Amsterdam. Vanwege het ontbreken van hoogtebeperkingen door Schiphol kunnen op deze plek wellicht turbines van 5,6 MW per stuk worden gepositioneerd.

Ad j) Zie <https://energieregionhz.nl/documenten#amsterdam>. Amsterdam heeft gewerkt en werkt met 3D beelden om windturbines in het landschap te visualiseren. Ook in de lokale participatietrajecten zal gebruikt worden gemaakt van 3D visualisaties.

Dit is mede het gevolg van de aangenomen motie J van het lid Martin inzake het concreter maken van het participatieproces bij de uitwerking van de RES. Het college van burgemeester en wethouders is verzocht: Het participatieproces concreter te maken en te versterken, namelijk door: 1. bewoners in (de buurt van) de zoekgebieden persoonsgericht uit te nodigen voor inspraakbijeenkomsten; 2. geo-targeting op social media te gebruiken om omwonenden te informeren over de voorliggende plannen; 3. realistische artist impressions, waarop de beoogde windmolens in het landschap van de zoekgebieden staan geportretteerd, te verspreiden onder omwonenden, zodat zij weten waar ze aan toe zijn.

De uitnodigingen voor de RES-avonden over wind zijn verspreid via geo-targeting op sociale media. Op basis van postcodes in en rond de zoekgebieden. Bij de start van een lokaal participatieproces worden alle bewoners in het gebied via een brief op de hoogte gebracht. Dit is gebeurd bij de start van het lokale participatieproces in RES zoekgebied #2 (Noorder IJ-plas en havengebied van stadsdeel Noord).

In het voorjaar van 2021 stelt de Amsterdamse gemeenteraad de RES 1.0 vast.

Wij hebben veel aandacht besteed om alle inhoudelijke vragen over windmolens van een reactie te voorzien. Mocht uw vraag niet beantwoord zijn, ga voor meer informatie naar www.amsterdam.nl/windenergie

2 Openbare chat interactieve avond

De inhoudelijke vragen over windmolens die zijn beantwoord zijn geel gemarkeerd.

19:32:37 From Moderator Marieke van Bommel- GE : Beste deelnemers, zou iedereen die dit nog niet heeft gedaan de naam willen wijzigen naar de voor-en achternaam? Zo weten wij wie er aanwezig is vanavond.

19:32:53 From Moderator Marieke van Bommel- GE : Mocht dit niet lukken dan kan ik dit aanpassen, stuur mij dan een berichtje in de chat

19:34:29 From X : hey X ik X ben er ook!

19:37:50 From Juliane Kürschner - Gemeente Amsterdam :

<https://www.amsterdam.nl/formulieren/wonen-leefomgeving/aanmelden-inloopspreekuur-windmolens/>

19:38:08 From X : De vraag is wel hoeveel windmolens Amsterdam aankan, gezien de omgeving, gezien dekbevolkingsdichtheid. Of mag die vraag ook niet gesteld?

Antwoord:

In deze sessie(s) gaan we op zoek naar mogelijkheden in de zoekgebieden om de door de gemeenteraad vastgestelde ambitie (circa 17 molens) te realiseren. De argumentatie voor meer en minder wenselijke gebieden wordt vastgelegd in de notulen en zodoende meegenomen bij de bestuurlijke afweging in de RES 1.0.

19:38:45 From X : ik vind dat een relevante vraag

19:39:21 From X: Voor informatie over de Habitatrichtlijn en de gebieden IJmeer en Markermeer die daaronder vallen:

https://www.natura2000.nl/sites/default/files/gebieden_aanwijzing_en_archief/073/n2k073_db_hv_nw_markermeer_en_ijmeer.pdf

19:40:52 From X : gaat dat hier ook een rol spelen de habitat richtlijn?

Antwoord:

Ja. De bescherming van specifieke natuurgebieden is verankerd in de Wet natuurbescherming.

Voor windenergie zijn de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland van belang. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hiermee is een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Natura 2000

Voor een windpark in of nabij Natura 2000-gebieden moet altijd worden onderzocht of er een significant effect is op het gebied. Wanneer is aan te tonen dat windturbines geen significante effecten hebben op de planten- en diersoorten of de habitats waarvoor het

Natura 2000-gebied is aangewezen, zijn windturbines in of nabij dit gebied mogelijk. Windturbines kunnen ook in Natura 2000-gebieden geplaatst worden als er een groot openbaar belang speelt en geen alternatieve oplossingen aanwezig zijn, ook al heeft dit effecten voor het Natura 2000-gebied. De Europese Commissie heeft hiervoor een richtlijn gepubliceerd.

19:41:01 From X: ik snap niet zo goed waarom we hier niet mogen praten over het NIET plaatsen van windmolens..? Dit gaat toch over participatie en draagvlak?

Antwoord:

In de concept RES NHZ en in de Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050 is vastgelegd dat het de ambitie is om minstens 50 MW opgesteld vermogen windenergie te realiseren (circa 17 windmolens van 3 MW per stuk) in de zoekgebieden voor 2030 en de vergunningen hiervoor voor 2025 te verlenen. Daarom wordt uw mening en argumentatie gevraagd naar wat hiervoor de meest en minst wenselijke plekken zijn.

19:41:42 From X: NL heeft deze gebieden onder de richtlijn laten vallen. Als Europese, bijzondere natuurgebieden. Dan heb je de verplichting die te beschermen.

19:42:03 From X: maar A'dam haalt de richtlijn al, de gemeente wil EXTRA windmolens?

19:42:18 From X: De vraag is zeker ook of het wel kan en moet, (zoveel) windturbines in Amsterdams grondgebied met zo'n dichte bevolkingsdichtheid. Die vraag zou je niet alleen in een persoonlijk inloop spreekuur moeten kunnen stellen toch, maar hier ook.

19:42:28 From X: Heel juist

19:42:56 From X: hoeveel meter van een huis mag een windturbine gebouwd worden?

Antwoord:

Het is onmogelijk om een algemene afstand aan te geven waarmee wordt voldaan aan de geluidsnorm in Nederland. Het type molen is bepalend voor de geluidscontouren. Het geluid van een windmolen is ook afhankelijk van de windrichting en windsnelheid. Voor iedere windmolen of windpark moet een geluidsberekening worden gemaakt. De manier waarop de berekening moet worden gemaakt staat in Artikel 3.15 uit het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (Barim). Meer informatie over de geluidsnorm in Nederland kunt u vinden op: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/milieu-en-omgeving/geluid-en-windmolens/geluid-en-windmolens-algemeen>. Om de technische ruimte voor windmolens te berekenen werken we daarom met vuistregels voor afstanden. In Amsterdam gebruiken we de vuistregel van 350-500 meter, en vanaf 500 meter tot een geluidsgevoelige bestemming (zoals een woning). Dit doen we op basis van advies van bureau Antea dat windonderzoek heeft uitgevoerd in Amsterdam Zuidoost.

19:42:59 From X: Eens. het zoekgebied Ijburg en omstreken ligt in en om een (aanstaande) woonwijk

19:43:19 From X: Voor Vuurtoreneiland geldt dat het deel is van UNESCO werelderfgoed de stelling van Amsterdam. Hiervoor geldt provinciaal beleid om de unieke kwaliteiten en de heel open aard van het landschap rondom stelling onderdelen te beschermen. De strekdam bevindt

zich binnen een straal van 1000m van het eiland waarvoor dit beleid geldt

Het vogeleiland (het losse verre deel van de strekdam) is planologisch deel van de hoofdgroenstructuur ('ruige struin natuur') en een geliefde plek voor vogels. De baai is Natura2000 gebied en dan is er ook nog Ijdoorn natuurlijk. Hoe verhouden grote windmolens zich tot vogels

Antwoord:

Windturbines kunnen negatieve effecten op de natuur hebben, vooral op vogels. Het aantal botsingen tussen vogels en windturbines valt mee, als je dit vergelijkt met bijvoorbeeld de gevolgen van het verkeer. Volgens schattingen sterven er door 1.800 Nederlandse windturbines zo'n 50.000 vogels per jaar. In het verkeer sterven jaarlijks 2 miljoen vogels. Meer informatie hierover kunt u vinden op: <https://www.milieucentraal.nl/klimaat-en-aarde/energiebronnen/windenergie/>. De effecten voor de natuur hangen af van de specifieke locatie. Daarom is bij ieder bestuurlijk besluit over een specifieke locatie een wettelijke plicht om de milieueffecten te onderzoeken (zie hieronder). Windturbines kunnen tijdens de vogeltrek worden stilgezet. Windturbines kunnen echter ook worden gecombineerd met bijvoorbeeld bijenkasten en/of nieuw groen op land of met maatregelen om ecosystemen onder water uit te breiden of te beschermen. Hierdoor kunnen er ook positieve effecten zijn voor de natuur.

De bescherming van specifieke natuurgebieden is verankerd in de Wet natuurbescherming.

Voor windenergie zijn de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland van belang. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hiermee is een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Natura 2000

Voor een windpark in of nabij Natura 2000-gebieden moet altijd worden onderzocht of er een significant effect is op het gebied. Wanneer is aan te tonen dat windturbines geen significante effecten hebben op de planten- en diersoorten of de habitats waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen, zijn windturbines in of nabij dit gebied mogelijk. Windturbines kunnen ook in Natura 2000-gebieden geplaatst worden als er een groot openbaar belang speelt en geen alternatieve oplossingen aanwezig zijn, ook al heeft dit effecten voor het Natura 2000-gebied. De Europese Commissie heeft hiervoor een richtlijn gepubliceerd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime lijkt op dat voor Natura 2000-gebieden. Als een windproject de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied aantast, is het niet toegestaan. Er wordt een uitzondering gemaakt als er geen redelijk alternatief is, er een dwingende reden van openbaar belang is en als er compensatie plaatsvindt: de zogenaamde ADCtoets. Windturbines kunnen onder deze uitzondering vallen, omdat ze worden

geplaatst met een dwingende reden van openbaar belang. Als een windpark of windturbine in het NNN wordt geplaatst, moet een compensatieplan worden opgesteld waarin de compensatie is verankerd.

Meer informatie over windmolens in natuurgebieden in Nederland kunt u vinden op: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/milieu-en-omgeving/natuur-en-ecologie/gebiedsbescherming>

19:43:24 From X: **Wat zijn de plannen nu concreet?**

Antwoord:

Er is geen besluit genomen om windmolens te realiseren in dit gebied. Het gebied maakt deel uit van een zoekgebied voor windmolens. De ambitie is minstens 50MW extra opgesteld vermogen te realiseren in de zoekgebieden voor 2030. Dit zijn circa 17 windmolens van 3MW per stuk (circa 150 meter hoog). Of meerdere van 2MW per stuk. Alleen in het gebied ten noordoosten van IJburg zijn vanwege het ontbreken van hoogtebeperkingen door Schiphol hogere windmolens mogelijk van bv 5,6 MW per stuk.

19:43:53 From X: Daar draait het om X. Willen we natuur vernietigen terwille van duurzame energie?

19:43:59 From X: **Het europesehof heeft een uitspraak gedaan m.b.t. de plaatsing van windmolens. Die uitspraak kan vergaande gevolgen hebben voor de plaatsing van windmolens. Gaan jullie deze uitspraak van het europesehof respecteren?**

Antwoord:

Alle windmolens in Amsterdam worden geplaatst conform de wettelijke normen, o.a. die voor geluid en slagschaduw. We nemen aan dat u doelt op een zaak waarin die de Stichting Democratisch Energie Initiatief een kort geding heeft aangespannen tegen de bouw van de windparken Drentse Monden en Oostermoer en Pottendijk. De stichting baseert zich op een arrest van het Hof van Justitie naar aanleiding van vragen van een Belgische rechter of milieunormen in een Vlaamse wettelijke regeling procedureel wel op de juiste wijze tot stand zijn gekomen. Dit arrest heeft betrekking op de Vlaamse regelgeving. Er wordt niet ingegaan op Nederlandse algemene regels. Amsterdam volgt de lijn van het ministerie van EZK die van mening is dat dit arrest geen gevolgen heeft voor het Nederlandse stelsel.

19:44:04 From X: **Wat zijn de overwegingen geweest mbt de aangewezen plekken? Is er vooraf gezondheidsonderzoek gedaan?**

Antwoord:

De gemeenteraad van Amsterdam heeft een afgewogen besluit genomen. In de concept-RES NHZ staan de resultaten van vele onderzoeken, gesprekken en bijeenkomsten. In die bijeenkomsten hebben ruim 1.500 mensen meegepraat over de opwek van duurzame

energie in de regio. Ook de betrokken bestuurders van de gemeenten, de provincie en de waterschappen hebben aangegeven wat hun voorkeuren zijn. Zie:

<https://energieregionhz.nl/conceptres>

Alle windmolens in Amsterdam worden geplaatst conform de wettelijke normen, o.a. die voor geluid en slagschaduw.

De gemeente Amsterdam volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid m.b.t. de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/geluidsoverlast/documenten/kamerstukken/2020/06/05/rivm-rapport-motie-schonis-en-de-who-richtlijnen-voor-omgevingsgeluid-2018>

Het RIVM geeft op 29 oktober 2020 aan: "Uit de literatuurstudie blijkt dat hinder optreedt als gevolg van geluid: hoe sterker het geluid (in dB) van windturbines, hoe groter de hinder ervan. Uit de literatuur bleek niet dat het zogeheten 'laagfrequent geluid' (lage tonen) van windturbines voor extra hinder zorgt tot die gerelateerd aan "gewoon" geluid. Voor andere gezondheidseffecten zijn de resultaten van wetenschappelijk onderzoek niet eenduidig: deze effecten hangen niet duidelijk samen met het geluidniveau, maar soms wel met de ervaren hinder. Deze resultaten onderbouwen de eerdere conclusies van een vergelijkbare opdracht drie jaar geleden."

Bron: <https://www.rivm.nl/publicaties/health-effects-related-to-wind-turbine-sound-update>

19:44:06 From X: **Waarom zoekgebied beperken tot Amsterdams grondgebied?**

Antwoord:

In het programma RES NHZ werken o.a. gemeenten, waterschappen, Provincie NH en netbeheerder Liander samen in energieregio's. Amsterdam onderzoekt eerst de mogelijkheden op haar eigen grondgebied.

19:44:25 From X: **Waarom laten jullie de 600 meter regel los?**

Antwoord:

De Provincie Noord-Holland heeft in de onlangs aangenomen provinciale omgevingsverordening voor het gebied van de Metropoolregio Amsterdam de mogelijkheid geboden om van de bovenwettelijke beleidsregel van 600 meter af te kunnen wijken.

19:44:40 From X: **Wat zijn de criteria om te kiezen voor een bepaalde locatie? Concreet: wat is de natuurwaarde van het Diemerpark waard binnen deze afweging?**

Antwoord:

De zoekgebieden voor wind geven geen concrete plekken voor windmolens aan. Momenteel worden de zoekgebieden binnen het RES-proces geconcretiseerd aan de hand van 4 pijlers: 1) de ambitie van minstens 50 MW extra opgesteld vermogen, 2) bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak, 3) ruimtegebruik: landschap en natuur, en 4) energiesysteemefficiëntie.

De natuurwaarden in een gebied zijn net als de andere 3 pijlers belangrijk bij de bestuurlijke afweging om windmolens te realiseren.

De bescherming van specifieke natuurgebieden is verankerd in de Wet natuurbescherming.

Voor windenergie zijn de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland van belang. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hiermee is een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Natura 2000:

Voor een windpark in of nabij Natura 2000-gebieden moet altijd worden onderzocht of er een significant effect is op het gebied. Wanneer is aan te tonen dat windturbines geen significante effecten hebben op de planten- en diersoorten of de habitats waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen, zijn windturbines in of nabij dit gebied mogelijk. Windturbines kunnen ook in Natura 2000-gebieden geplaatst worden als er een groot openbaar belang speelt en geen alternatieve oplossingen aanwezig zijn, ook al heeft dit effecten voor het Natura 2000-gebied. De Europese Commissie heeft hiervoor een richtlijn gepubliceerd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN):

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime lijkt op dat voor Natura 2000-gebieden. Als een windproject de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied aantast, is het niet toegestaan. Er wordt een uitzondering gemaakt als er geen redelijk alternatief is, er een dwingende reden van openbaar belang is en als er compensatie plaatsvindt: de zogenaamde ADCtoets. Windturbines kunnen onder deze uitzondering vallen, omdat ze worden geplaatst met een dwingende reden van openbaar belang. Als een windpark of windturbine in het NNN wordt geplaatst, moet een compensatieplan worden opgesteld waarin de compensatie is verankerd.

Meer informatie over windmolens in natuurgebieden in Nederland kunt u vinden op:

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energieopwekken/windenergie-op-land/milieu-en-omgeving/natuur-enecologie/gebiedsbescherming>

19:45:17 From X : natuur is zeer belangrijk maar de mensen die er wonen en recreëren ook!!!!

19:45:24 From X: gemeente geeft op social media aan dat 2/3 blij is met plaatsing van windturbines - dat is uit onderzoek gebleken. hoe is dit onderzoek tot stand gekomen?

Antwoord:

Het draagvlakonderzoek naar nieuwe windmolens in Amsterdam, inclusief methodiek en bijlage (bijna 400 pagina's met meningen over windmolens) zijn gepubliceerd op de website van Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam. Zie: <https://data.amsterdam.nl/artikelen/artikel/Ruime-meerderheid-is-positief-over-extra-windmolens/cc316f8e-eddb-4d71-8f89-294f45fd6202/>

19:45:26 From X: **Waarom alleen kijken naar windenergie en niet ook naar zonne-energie?**

Antwoord:

Naast de ambitie op het gebied van windenergie heeft de gemeente Amsterdam de ambitie in de RES NHZ vastgelegd om in 2030 de helft van de geschikte daken vol te leggen met zonnepanelen. Als gevolg daarvan kan met wind en zon 80% van de Amsterdamse huishoudens van duurzame elektriciteit worden voorzien.

19:45:50 From X : **Waarom gaat Amsterdam geen MER uitvoeren bij de plaatsing van de windmolens (staat in concept-RES Amsterdam vermeld) ? Dit is verplicht volgens Europees recht. Zie ook recente uitspraak van Europees hof mbt windmolenpark in aanbouw in België.**

Antwoord:

De concept RES Noord-Holland Zuid is door de onafhankelijke commissie m.e.r. beoordeeld, de zoekgebieden van Amsterdam maken hier onderdeel van uit. Zie <https://energieregionhz.nl/app/uploads/2020/09/20200917-Advies-Commissie-MER-NHZ.pdf>

Voorafgaand aan de besluitvorming over vergunningen voor windmolens op specifieke locaties zullen de milieueffecten conform de wet worden onderzocht.

Zie: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/fases-windprojecten/mer-en-vergunningen>

19:45:53 From X : **Voor wie wordt dat rendement bestemd?**

Antwoord:

De gemeente steunt alleen initiatieven waarbij windmolens worden ontwikkeld met minstens 50% lokaal eigendom. En wil dat alle Amsterdammers kunnen profiteren van de opgewekte elektriciteit. Dit is vastgelegd in de concept RES NHZ en Routekaart Amsterdam
Klimaatneutraal 2050.

Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten kunnen op verschillende manieren profiteren:

1. Door lid te worden van een windcoöperatie en mee te investeren in Amsterdamse windmolens, en zo mede-eigenaar te worden.

Het benodigde eigen vermogen om de bankfinanciering voor het windpark rond te krijgen wordt opgehaald onder de leden van de coöperatie. Het rendement van deze financiële participatie schommelt conform <https://amsterdam-wind.nl/> naar verwachting tussen de 0 en 5%. Leden van de coöperaties kunnen participeren door leningen te verstrekken. Iedere inwoner kan via de coöperatie op deze manier 'mede-eigenaar' worden van het windpark en via de Algemene Leden Vergadering (ALV) van de coöperatie meebeslissen over de hoogte van de uitkering van het rendement op de leningen.

2. Via het Omgevingsfonds

Een windpark draagt in de exploitatiefase een vast bedrag per geproduceerde MWh elektriciteit af aan een omgevingsfonds. Het beheer en zeggenschap over de besteding van dat fonds kan zodanig worden ingericht dat het fonds ten goede komt aan de kwaliteitsverbetering van de directe omgeving van het project. Bewoners in de omgeving kunnen zeggenschap krijgen over de besteding van de middelen uit het fonds. Dit kan in overleg met de belanghebbenden in de omgeving worden uitgewerkt in het lokale participatieproces.

3. Omwonendenregeling

Voor diegenen in de directe omgeving die niet willen of kunnen investeren kan een omwonendenregeling worden uitgewerkt. Voorbeelden daarvan zijn goedkope stroomafname of een eenmalige vergoeding, afhankelijk van de afstand tot de windturbines. Dit kan in overleg met de belanghebbenden in de omgeving worden uitgewerkt in het lokale participatieproces.

Deelname met krappe beurs

Lid worden van een coöperatie is laagdrempelig. In een coöperatief financieel participatiemodel geldt vaak het 'one man, one vote' principe. De stem van iemand met een lagere financiële participatie telt even zwaar als de stem van iemand met een hogere financiële participatie. Mensen die niet lid willen worden, niet kunnen of willen investeren kunnen wel meebeslissen over de besteding van het omgevingsfonds of omwonendenregeling. Het omgevingsfonds kan op een manier worden ingezet zodat ook mensen die niet mee-investeren toch mee profiteren. Bijvoorbeeld kan dit door uit het fonds financieel bij te dragen aan het verduurzamen van woningen met isolatie en zonnepanelen of door een financiële bijdrage aan de maandelijkse energienota.

- 19:45:57 From X: Rik Vermin, waarom besloot de gemeenteraad dit terwijl we hier al aan voldoen..?
- 19:46:20 From X: Waar wel betekent dat je het ook hebt over waar niet
- 19:46:24 From X: @X: dat persbericht geeft resultaten niet goed weer: vrijwel niemand wil ze in z'n eigen wijk. Dat stond er niet bij..
- 19:46:49 From X: Die verplichting is niet voor Amsterdam. Dat klopt niet. De verplichting is voor Noord Holland en Noord Holland heeft al aan haar verplichting voldaan. Dus dit is een verkeerde voorstelling van zaken volgens mij.

19:46:52 From X: Noorholland voldoet al aan de norm voor het plaatsen van windmolens. Het is helemaal niet nodig om nog meer molens te plaatsen.

19:46:56 From X : ik vind deze gang van zaken niet zo constructief

19:47:05 From X: **Waarom legt Amsterdam de ambitie hoger dan gevraagd? Er zijn andere gebieden buiten Amstedam rendabeler qua windenergie en niet zo dicht op bewoning.**

Antwoord:

In het Nederlands Klimaatakkoord uit 2019 is afgesproken dat Nederland voor het behalen van de doelstelling van 49% CO₂ reductie in 2030 mede overschakelt naar duurzame elektriciteit. Deze elektriciteit wordt enerzijds opgewekt op zee (doel: 49TWh), waarvoor het Rijk verantwoordelijk is, en anderzijds op land (doel: 35TWh) onder verantwoordelijkheid van de energieregio's. Als onderdeel van de energieregio Noord-Holland Zuid heeft de gemeenteraad van Amsterdam vastgesteld een substantiële bijdrage te leveren van circa 17 nieuwe windmolens en zonnepanelen op de helft van geschikte daken in 2030.

19:47:15 From X: **Klopt het dat het om windmolens van 150 meter hoog gaat?**

Antwoord:

Ja.

19:47:16 From X: 50 MW windenergie is de ambitie van Amsterdam, maar zoek het buiten de dicht bebouwde gemeenten.

19:47:28 From X : dat wij als bewoners niet kunnen praten over hoe en waarom die mega windturbines

19:48:53 From X: **Ik heb nergens informatie kunnen vinden over de concrete plannen, dus voorbereiding was niet mogelijk. Dus zonder info worden bewoners dan geacht 'even' een plek aan te wijzen? Heel wonderlijk.**

Antwoord:

Zie: <https://energieregionhz.nl/documenten#amsterdam> en <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/volg-beleid/coalitieakkoord-uitvoeringsagenda/gezonde-duurzame-stad/klimaatneutraal/> . U kunt zich aanmelden voor de nieuwsbrieven.

19:49:20 From X: **Gaan jullie de negatieve gevolgen die mensen ondervinden als gevolg van de overlast die windmolens veroorzaken compenseren?**

Antwoord:

Planschade wordt afgehandeld op basis van artikel 6.1, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening. Bij de keuze voor de locaties voor windmolens (en zonneparken) wordt een beoordeling gemaakt van de gevolgen voor alle relevante effecten; wettelijk geldt hier het vereiste van een 'goede ruimtelijke ordening'. In de eventuele effecten op woningprijzen wordt voorzien middels de wettelijke planschaderegeling. Waardedalingen van onroerend goed vormt geen aanleiding om af te zien van de realisatie wind- en zonneparken. We

verwijzen hiervoor naar het 'normaal maatschappelijk risico'. Onze omgeving is continue onderhevig aan ruimtelijke ontwikkelingen. In Nederland gaan we er dan ook vanuit dat niemand gevrijwaard is van het risico dat er een ruimtelijke ontwikkeling in zijn/haar omgeving plaatsvindt. Daarom geldt dat er wettelijk een minimumniveau van woningwaardedaling is van 2 procent waarvoor planschade niet gecompenseerd wordt. Met de komst van de Omgevingswet (voorzien in 2022) gaat dit percentage naar 4 procent. Door windmolens met minstens 50% lokaal eigendom te ontwikkelen kunnen de lusten en lasten van windmolens worden gedeeld in een gebied.

19:50:14 From X: Maar waarom moet Amsterdam zelfs meer doen dan de 49%? De stedelijke omgeving is niet geschikt hiervoor. Volgens NP RES hoeven steden niet evenredig bij te dragen, juist omdat de omgeving zich niet leent voor windmolens. Waarom wil Amsterdam die turbines dan in de woonwijken plaatsen?

Antwoord:

In het Nederlands Klimaatakkoord uit 2019 is afgesproken dat Nederland voor het behalen van de doelstelling van 49% CO₂ reductie in 2030 mede overschakelt naar duurzame elektriciteit. Deze elektriciteit wordt enerzijds opgewekt op zee (doel: 49TWh), waarvoor het Rijk verantwoordelijk is, en anderzijds op land (doel: 35TWh) onder verantwoordelijkheid van de energieregio's. Als onderdeel van de energieregio Noord-Holland Zuid heeft de gemeenteraad van Amsterdam vastgesteld een substantiële bijdrage te leveren van circa 17 nieuwe windmolens en zonnepanelen op de helft van geschikte daken in 2030.

19:50:20 From X: Juliana/Rick, help met de vraag. Dat er groene stroom moet komen zijn we het allemaal mee eens. Maar waarom besluit het college dat Amsterdam MEER dan voldoen aan de eisen, door meer windmolens in te tekenen dan nodig?

Antwoord:

In het Nederlands Klimaatakkoord uit 2019 is afgesproken dat Nederland voor het behalen van de doelstelling van 49% CO₂ reductie in 2030 mede overschakelt naar duurzame elektriciteit. Deze elektriciteit wordt enerzijds opgewekt op zee (doel: 49TWh), waarvoor het Rijk verantwoordelijk is, en anderzijds op land (doel: 35TWh) onder verantwoordelijkheid van de energieregio's. Als onderdeel van de energieregio Noord-Holland Zuid heeft de gemeenteraad van Amsterdam vastgesteld een substantiële bijdrage te leveren van circa 17 nieuwe windmolens en zonnepanelen op de helft van geschikte daken in 2030.

19:50:30 From X: Wil Amsterdam een uniek gebied verstoren, IJmer en Markermeer, waar zoveel bewoners plezier van hebben, zo dicht bij het centrum van de hoofdstad, en dat onder de Habitatrictlijn valt die we verplicht zijn te respecteren?

19:50:35 From X : ik ben het zeer eens met den Velde. op dit moment lijkt het een beetje een inspraakpoppekast.

- 19:51:03 From X: Als wij 49% aan CO₂ reductie moeten doen, waarom blijven we dan energie opwekken uit Bio Brandstof. In mijn optiek geeft houtverbranding meer CoO₂ en fijnstof dan gas.
- 19:51:06 From X: En dat wordt dan straks gepresenteerd als 'de zegen van de bewoners'.
- 19:51:26 From X: De moderne efficiënte molens zijn minimaal 200 meter hoog.
- 19:51:29 From X : na het biomassa debacle nu dit
- 19:51:32 From X: Het draagvlak onderzoek dat is gedaan in IJburg is slechts gebaseerd op 210 mensen die de vragen hebben beantwoord. Het draagvlak onderzoek is dus absoluut niet representatief. Gaan jullie alsnog een grondig draagvlak onderzoek doen?

Antwoord:

Het draagvlakonderzoek geeft betrouwbare resultaten. Het draagvlakonderzoek naar nieuwe windmolens in Amsterdam, inclusief methodiek (pagina 36) en bijlage (bijna 400 pagina's met meningen over windmolens) zijn gepubliceerd op de website van Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam. Zie:

<https://data.amsterdam.nl/artikelen/artikel/Ruime-meerderheid-is-positief-over-extra-windmolens/cc316f8e-eddb-4d71-8f89-294f45fd6202/>

- 19:51:36 From X: Bij die tafels zaten geen burgers. Noord Holland voldoet al aan de eisen. Waarom moeten er windmolens midden in een stad, dat kan overall in Nederland, in zee of in Duitsland (waar ze wel 1.5 km van de bewoners kunnen).
- 19:52:02 From X: Bij Marken staan ook Windmolens van een cooperatie, die werken harstikke goed en bewoners zijn er harstikke blij mee. Lijkt me goed om het ook zo hier te regelen!
- 19:52:05 From X: Benieuwd wie de eigenaar wordt van de windmolens.
- 19:52:16 From X: Iedereen een beetje zou het beste zijn
- 19:52:23 From X: Ik vrees dat de gemeente toch eerst op bovenstaande vragen in moet gaan want ik zie deze avond niet constructief worden anders..
- 19:52:29 From X: Deel inleiding gemist. Zoom viel weg.
- 19:52:32 From X: Is het participatie of een wassen neus? Hoe garandeer je dat dit inderdaad een participatief proces is?

Antwoord:

Momenteel worden de zoekgebieden binnen het RES-proces geconcretiseerd aan de hand van 4 pijlers: 1) de ambitie van minstens 50 MW extra opgesteld vermogen, 2) bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak, 3) ruimtegebruik: landschap en natuur, en 4) energiesysteemefficiëntie. Het maatschappelijk draagvlak is net als de andere 3 pijlers belangrijk bij de bestuurlijke afweging om windmolens te realiseren. Amsterdam zet daarom onder andere in op brede bewonersparticipatie in het RES-proces via ateliers, infoavonden, interactieve avonden, reacties op de concept RES NHZ, en via het draagvlakonderzoek naar nieuwe windmolens in Amsterdam. Alle resultaten worden openbaar gepubliceerd op <https://energieregionhz.nl/documenten#amsterdam> en kunnen zodoende bestuurlijk worden afgewogen.

- 19:52:48 From X : X ik ben het van harte met je eens de molens moeten van de bewoners zijn.

19:52:52 From X: Een groot deel van mensen hebben heel veel last van molens. **Is dit nu echt nodig?** Er is ruimte genoeg op zee. Daar is het ook goedkoper.

Antwoord:

Beide zijn nodig. In het Nederlands Klimaatakkoord uit 2019 is afgesproken dat Nederland voor het behalen van de doelstelling van 49% CO₂ reductie in 2030 mede overschakelt naar duurzame elektriciteit. Deze elektriciteit wordt enerzijds opgewekt op zee (doel: 49TWh), waarvoor het Rijk verantwoordelijk is, en anderzijds op land (doel: 35TWh) onder verantwoordelijkheid van de energieregio's.

19:52:56 From X: + Die windmolens leveren meer op dan ze kosten wat weer zorgt voor duurzame investeringen in Waterland

19:52:58 From X: Amsterdam heeft in de draagvlak enquête aangegeven dat de windturbines conform wettelijke normen worden geplaatst. Noord-Holland heeft als norm 600 meter, mits er dragvlak is. **Gaat Amsterdam nu dit draagvlakonderzoek gebruiken om NH te overtuigen de norm te verlagen?**

Antwoord:

Amsterdam is er voorstander van om de wettelijke normen voor geluid te hanteren. De bovenwettelijke provinciale norm van 600 meter tot gevoelige bestemmingen is overigens niet opgeheven, maar er kan met de nieuwe provinciale omgevingsverordening wel van worden afgeweken.

19:53:17 From X: Science Park is een postzegel. Op die postzegel wil je dan masten van 108 meter plaatsen Althans, dat is de maXimale maat van het gekozen type.

19:53:41 From X: Ik vind alleen het idee al dat met natuurgebieden als eXtra zoekgebied kwalificeert bedreigend. Als een gebied een beschermde status heeft dan heeft het dat niet voor niets en moet je er zelfs niet over denken om deze gebieden te benoemen als zoekgebied.

19:54:08 From X: wat een ongeloofwaardige onderzoeks resultaten

19:54:16 From X: De natuur staat de vooruitgang altijd in de weg...

19:54:38 From X: We hebben vooral een nationale energiestrategie nodig. Waarom postzegelplannetjes?

19:54:40 From X: N=superlaag op RES concept.

19:54:52 From X: Henk ik ben het met je eens, waarom altijd kijken naar de groene ruimte terwijl we veel kwalitatief lelijke ruimte hebben zoals bedrijventerreinen en langs snelwegen

19:54:55 From X: na het biomassa debacle nu dit

19:55:01 From X: Prima, met die randvoorwaarden, maar da betekend geen molens in Amsterdam zoals de provincie Noord Holland ook eerder heeft vastgesteld.

19:55:25 From X: beetje beter draagvlak onderzoek doen

19:55:27 From X: Laag percentage dat zich zorgen maakt over geluidsoverlast. Volgens mij hebben mensen er geen weet van dat windmolens ook zorgen voor geluidsoverlast, die ziek maakt.

19:55:30 From X: We horen aan het eind van de avond dus meer over het onderzoek, dat dus al beschikbaar is. Had deze info vooraf gegeven, dan was een discussie zinvoller geweest.

19:56:08 From X: onbegrijpelijk om windturbines zo dicht bij woningen te willen plaatsen

19:56:08 From X: **Waarom gaat Amsterdam geen MER uitvoeren voor de plaatsing van de turbines? Dat is de enige manier om zorgvuldig te plaatsen.**

Antwoord:

De concept RES Noord-Holland Zuid is door de onafhankelijke commissie m.e.r. beoordeeld, de zoekgebieden van Amsterdam maken hier onderdeel van uit. Zie <https://energieregionhz.nl/app/uploads/2020/09/20200917-Advies-Commissie-MER-NHZ.pdf>
Voorafgaand aan de besluitvorming over vergunningen voor windmolens op specifieke locaties zullen de milieueffecten conform de wet worden onderzocht.
Zie: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/fases-windprojecten/mer-en-vergunningen>

19:57:16 From X: GroenLinks
19:57:29 From X: Energiegebruik door datacentra?
19:57:31 From X: Maar Juliana; HET HOEFT DUS NIET! volgens de RES
19:57:32 From X : wonen deze plannenmakers ook zelf in de buurt van windmolens? dat ze ervaring hebben dat het niet zo erg is?
19:57:38 From X: Maar daarvoor moeten de turbines op korte afstand van de woningen worden geplaatst
19:57:51 From X: Randvoorwaarde zou moeten zijn: bescherming en respect voor de Habitat gebieden.
19:57:53 From X: Amsterdam eet ook veel vlees. De varkers en kippenhouderij is ook sinds de middeleeuwen uit de stad, en wel met reden!
19:58:09 From X: Praten over windmolens oude stijl. **Is er ook gekeken naar de nieuwe generatie windturbines die visueel minder belastend zijn?** Verticale turbines zonder wieken. We praten al jaren over dezelfde vorm van techniek maar de techniek groeit harder dan wij praten.

Antwoord:

De RES NHZ 1.0 zal periodiek (verwachting eens per 2 jaar) worden aangepast aan de nieuwste inzichten. In de toekomst komen nieuwe generaties windmolens en/of nieuwe duurzame energiebronnen mogelijk aan bod. Op dit moment wordt voor duurzame elektriciteit opwek uitgegaan van grootschalige volwassen technieken zoals bestaande generaties windmolens en zonnepanelen.

19:58:20 From X: MER is verplicht en dan moet meest milieuvriendelijke alternatief worden meegewogen. Dan blijkt plaatsing elders milieutechnisch en economisch wellicht een betere optie.
19:58:20 From X: Dus Amsterdam gaat meer windturbines inzetten met minder ruimte? Absurd!
19:58:43 From X: Ruimtelijke ordening betekend dat je kijkt naar een heel land / Europa en de functies logisch en economisch verdeeld.
19:59:12 From X: Wil Xzijn naam veranderen (X)
19:59:14 From X : Ik vind het een onlogische gedachte dat elke regio afhankelijk van haar energieverbruik die zelf ook moet creëren.

- 19:59:48 From X: Het is duurder (meer subsidie) om het in Amsterdam te doen dan in Noord Noord Holland (daar waait het harder,) of op zee. Dus belastinggeld verspilling ook nog!
- 20:00:08 From X: Het gaat om 17 windturbines cat 3 toch? Bij cat 1 44 stuks?
- 20:00:17 From X: Cat 3 = 200 meter hoog?
- 20:00:33 From X: X, je hebt gelijk. Verder denken dan alleen over de vierkante centimeter.
- 20:00:40 From X: ik dacht 150 m hoog toch?

Antwoord:

Ja.

- 20:00:45 From X: U heeft van ons iig geen draagvlak voor het plaatsen überhaupt. Wij willen met u praten over het hoe en waarom van de windturbines in zulk druk bevolkt gebied als IJburg/ Amsterdam. Dat kan elders, in Noord Holland. Bewoners hebben teveel last van het geluid. Het past hier niet in de ruimte. Natuurlijk zijn we grote gebruikers! Maar het is irrationeel om zoveel overlast gevende windenergie in druk bewoond gebied te plaatsen.
- 20:01:11 From X: Dus de besluiten over de hoeveelheid zijn ook al genomen voor deze gebieden. Waar praten we dan nog over.
- 20:01:18 From X: Heel Nederland is druk bewoond mensen
- 20:01:30 From X: Sorry hoor Groenlinks, gemeente Amsterdam, ik snap werkelijk niet dat jullie bewoners willen belasten met windmolens binnen 600 meter van hun huis, als het niet eens nodig blijkt omdat amsterdam al voldoet.
- 20:01:45 From X : ik heb altijd sympathie gehad met groen links, maar na de biomassa zeperd en nu dit vraag ik me af waar ze mee bezig zijn, erg regentesk allemaal. de bestuurlijke reflex zal ik maar zeggen
- 20:01:48 From X: Norm in Duitsland is 1500 meter
- 20:01:49 From X: In gabbed 2 wonen mensen. Geen bezwaar,
- 20:01:50 From X: @X: volgens mij zijn de 17 turbines het maximale aantal
- 20:02:04 From X: Fijn dat de buit al zo goed al verdeeld is :/
- 20:02:05 From X: Binnen 300-400 meter van woningen heb ik gelezen
- 20:02:15 From X: Waarom Adam landelijk noord eventueel later?

Antwoord:

De gemeenteraad van Amsterdam heeft vastgesteld om het landelijk gebied in Amsterdam-Noord op dit moment uit te sluiten van de nadere concretisering en dit gebied alleen in te zetten in het geval dat de ambitie niet gehaald wordt of dat als er een extra ambitie gerealiseerd moet worden.

- 20:02:28 From X: Is er iemand in deze chat die mee heeft gedaan aan een draagvlakonderzoek?
- 20:02:39 From X: Als er dan toch windturbines moeten komen, waarom dan niet gekozen voor concentreren op 1 gebied. En kiezen voor een gebied waar weinig tot geen bewoners er last van hebben. Nu ziet het er naar uit dat heel veel bewoners er last van zullen hebben. Lijkt mij niet logisch om ze zo verspreid te plaatsen
- 20:02:41 From X: @X: Norm in Duitsland word weer gewijzigd, 1500m geldt (binnenkort) niet meer

- 20:02:44 From X : ik heb niet meegedaan
- 20:02:49 From X: Schiphol is beter beschermd dan Habitat?
- 20:02:51 From X: kies een locatie waar (nog) geen mensen wonen, dan kunnen de mensen kiezen om te wonen tussen windmolens.
- 20:02:57 From X: Nee X, N=40 oud. Is dus bijna niemand
- 20:03:02 From X: Nlet zo druk als in Amsterdam, maar daarom moeten ze in de Noordzee. Als we alle windmolens die nu op land gepland zijn in de Noord Zee zetten kunnen we als land 1 miljard Euro besparen. Dus waar is de bestuurlijke elite van dit land mee bezig, koker denken en niet mee nemen van nieuwe ontwikkelingen.
- 20:03:06 From X: Oud = oid
- 20:03:06 From X: @X natuurlijk zoals altijd.....
- 20:03:30 From X : 500 meter das onmenselijk
- 20:03:40 From X : dat kan je niet menen
- 20:03:49 From X: Dus X, 40 mensen op IJburg (20.000 bewoners) hebben wellicht meegedaan aan dit draagvlakonderzoek?
- 20:04:19 From X: Als ik het net goed zag wel ja, maar dat ging volgens mij zelfs over heel adam
- 20:04:44 From X: @X, ja ik heb een vragenlijst ingevuld
- 20:05:10 From X: En nu mogen 48 mensen mee doen aan deze participatie? Is dit een eerlijke afspiegeling..?
- 20:05:25 From X: Het is niet mijn taak om de molens te plaatsen, het is de taak van de gemeente om rekening te houden met de bewoners en de richtlijnen te respecteren.
- 20:05:33 From X: 500 meter is toch veel te weinig!!!
- 20:05:47 From X: Zoekgebied 4 is ingetekend op 350 meter van de bebouwing maar ligt wel pal tegen een N2000 gebied. Vogels kennen geen grenzen maar hebben zo hun eigen aanvliegroutes naar het vrije gebied. Daar zet je geen hogere torens neer dan het hoogste gebouw in Amsterdam.
- 20:05:50 From X: Zijn de gemankeerde ruimte 600 meter afstanden of 350 meter?
- 20:06:03 From X : 500 meter is toch onmenselijk
- 20:06:19 From X: Ik vind de kaarten wat onduidelijk, is er een opdfje rond te sturen?
- 20:06:22 From X : als die 500 meter serieus is kan je niet serieus praten
- 20:06:45 From X: X, het is zelfs binnen 300m...
- 20:06:45 From X : heo komt die 500 meter richtlijn tot stand
- 20:06:47 From X: De afstand is zelfs minder dan 500 eter
- 20:06:47 From X: Het plaatsen van windmolens is een studie op zich. Dat kun je zo niet aan mensen vragen.
- 20:06:53 From X: landelijk noord zal dan kijken op onze windmolens?
- 20:06:57 From X : hoe komt die 500 meter tot stand?

Antwoord:

Het is onmogelijk om een algemene afstand aan te geven waarmee wordt voldaan aan de geluidsnorm in Nederland. Het type molen is bepalend voor de geluidscontouren. Het geluid van een windmolen is ook afhankelijk van de windrichting en windsnelheid. Voor iedere windmolen of windpark moet een geluidsberekening worden gemaakt. De manier waarop de berekening moet worden gemaakt staat in Artikel 3.15 uit het Besluit algemene

regels inrichtingen milieubeheer (Barim). Meer informatie over de geluidsnorm in Nederland kunt u vinden op: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energieopwekken/windenergie-op-land/milieu-en-omgeving/geluid> . Om de technische ruimte voor windmolens te berekenen werken we daarom met vuistregels voor afstanden. In Amsterdam gebruiken we de vuistregel van 350-500 meter, en vanaf 500 meter tot een geluidsgevoelige bestemming (zoals een woning). Dit doen we op basis van advies van bureau Antea dat windonderzoek heeft uitgevoerd in Amsterdam Zuidoost.

20:07:05 From X: De normstelling op 400 m. gaat uit van beperkte effecten voor omgeving.

20:07:08 From X: @ Rob Smiers: Wanneer kan de ambitie niet worden gerealiseerd in de 7 andere zoekgebieden

Antwoord:

De ambitie is minimaal 50MW windenergie realiseren in de zeven zoekgebieden. Als hiervoor in 2025 de vergunningen niet zijn afgegeven is de ambitie niet gehaald.

20:07:16 From X: Ik denk niet dat ik mee wil doen aan het plaatsen van windmolens in mijn of iemand anders omgeving. Ik wil geen impliciete goedkeuring verlenen. Als er niet open gesproken kan worden lijkt het beter om deze bijeenkomst stil te leggen. @anderen?

20:07:17 From X: Dit is een volstrekt top-down benadering.

20:07:18 From X: Grappig: landelijk noord = het rustigste gebied.

20:07:29 From X: Precies dat X. Als de afstanden minder dan de door de EU bevolen 600 meter zijn, zijn we tegen de wet in plannen aan het maken vanavond

20:07:35 From X: Iburg is natuurgebied (groen op de kaart), waarom dan überhaupt hier windmolen geplant (geel)?

Antwoord:

Er is geen besluit genomen om windmolens te realiseren in dit gebied. Het gebied maakt deel uit van een zoekgebied voor windmolens.

20:07:39 From X : wonen er bestuurders 500 meter van een windmolen zodat zij kunnen zeggen dat er niks aan het handje is vanuit eigen ervaring?

20:07:55 From X: In Duitsland is het 1.5 kilometer van bewoning

20:08:16 From X : totale top down bijna hilarisch

20:08:19 From X: X: Femke H woont in Landelijk Noord :-)

20:08:20 From X: Is dit een democratisch proces? Het voelt alsof GL dit ons als bewoners oplegt, hoezo wordt er nu niet gekeken naar het draagvlak?

20:08:20 From X: de zeeburgereilandturbine staat nog geen 50 meter van woningen vandaan.

20:08:35 From X: Hier is de bevolking een simpele maar lastige horde die even genomen moet worden. Tick the boX.

20:09:04 From X : haha tick the boX idd

- 20:09:09 From X: <https://www.evwind.es/2020/05/19/german-government-drops-the-idea-of-wind-energy-distance-rule/74786>
- 20:09:15 From X: de zeeburgereilandturbine staat nog geen 50 meter van woningen vandaan. hoe kun je deze plek bedenken? 20:09:26 From X: 50 megawatt doelstelling met 17 molens zijn oude molens die weinig opleveren. Nieuwe molens zijn groter maar dan heb je er maar 5 nodig. De grootste zijn nu 10 Mw.
- 20:09:29 From X: Bizar proces dit. Eerst gezondheidsonderzoek en draagvlakonderzoek nodig om überhaupt over plaatsing windturbines te kunnen praten.
- 20:09:49 From X: Provincie Noord-Holland heeft eerder 600 meter vastgesteld als minimum. Dat heeft Groen Links weten te draaien bij de bestuurlijke onderhandelingen op provinciaal niveau om in Amsterdam windmolens te plaatsen.
- 20:09:51 From X: Nu even meepraten, molens plaatsen, en daarna beslissen de ingenieurs
- 20:09:59 From X: Hoe zinvol is dat: over andermans achtertuin meepraten?
- 20:10:03 From X: dit is echt kafka, een vreemde soort communicatie stoomwals
- 20:10:05 From X: er is op voorhand al weinig meer te kiezen! veel zones gelegd bij IJburg tov andere gebieden. dubieus..
- 20:10:10 From X: Arend- weet jij of er een gezondheidsonderzoek gedaan bij de bewoners nav de locaties van de molens?

Antwoord:

Alle windmolens in Amsterdam worden geplaatst conform de wettelijke normen, o.a. die voor ecologie, veiligheid, geluid en slagschaduw.

De gemeente Amsterdam volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid m.b.t. de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/geluidsoverlast/documenten/kamerstukken/2020/06/05/rivm-rapport-motie-schonis-en-de-who-richtlijnen-voor-omgevingsgeluid-2018>

Het RIVM geeft op 29 oktober 2020 aan: "Uit de literatuurstudie blijkt dat hinder optreedt als gevolg van geluid: hoe sterker het geluid (in dB) van windturbines, hoe groter de hinder ervan. Uit de literatuur bleek niet dat het zogeheten 'laagfrequent geluid' (lage tonen) van windturbines voor extra hinder zorgt tot die gerelateerd aan "gewoon" geluid. Voor andere gezondheidseffecten zijn de resultaten van wetenschappelijk onderzoek niet eenduidig: deze effecten hangen niet duidelijk samen met het geluidniveau, maar soms wel met de ervaren hinder. Deze resultaten onderbouwen de eerdere conclusies van een vergelijkbare opdracht drie jaar geleden."

Bron: <https://www.rivm.nl/publicaties/health-effects-related-to-wind-turbine-sound-update>

- 20:10:12 From X: zeer dubieus
- 20:10:16 From X: Voor we in de deelsessies zullen jullie echt antwoord moeten geven of de kaarten gepasseerd zijn op 600 meter afstand van de bewoning of 350!!!
- 20:10:26 From X: Verdeel en heers...

- 20:10:28 From X: Eens X!
- 20:32:06 From X: In een zo vogelrijk gebied molens te plaatsen is niet een goed idee. In ruimtelijke en natuurbeschermingszin is dit niet een goede
- 20:32:27 From X: procedure of werkwijze.
- 20:32:49 From X: Ik merk dat we als deelnemers verschillend kennisniveau hebben en vindt de status van de input van deze avond onduidelijk
- 20:33:39 From X: Xmaakt een hele goede opmerking m.b.t. over het tekort aan voorkennis.
- 20:35:23 From X: Hoe zit het met het feit dat het plaatsen van een of enkele molens niet rendabel is.
- 20:37:26 From X: Eens met X
- 20:37:27 From X: Heel goede opmerkingen van X.
- 20:37:46 From X: Goede opmerkingen X
- 20:37:56 From X: Ja, goed punt van X
- 20:38:30 From X: Heel goed om de turbines op zee te plaatsen.
- 20:39:02 From X: Of verderop op het IJmeer, aantal km uit de kust van IJburg
- 20:53:58 From X: Ik denk dat geen bewoner op een aflatje zit te wachten..
- 20:58:55 From X: Zo werkt de B&W de laatste steeds meer. Men stelt zich een kwantitatieve doelstelling en zet dat vervolgens in zonder de afweging of het in kwalitatieve zin wel kan of gewenst is.
- 20:59:16 From X: Goed verwoord X.
- 21:01:38 From X: Gewoon niet bij woonwijken.
- 21:02:15 From X: Idd niet bij bewoning. Zeker niet binnen een straal van 600 m.
- 21:03:39 From X: Hoe kunnen wij wat zeggen over andere zoekgebieden waar we niet goed bekend zijn? Straks wijzen bewoners op andere avonden IJburg aan...
- 21:05:59 From X: Wij wonen aan het water (Bert haanstrakade) en horen met Noord Oosten wind de hele nacht een brom van zandwinning op het IJmeer. Dat is lager dan 47db.
- 21:06:22 From X: Nog een vraag: **Is er onderzoek gedaan naar hoe geluid over water geleid?**

Antwoord:

Het is onmogelijk om een algemene afstand aan te geven waarmee wordt voldaan aan de geluidsnorm in Nederland. Het type molen is bepalend voor de geluidscontouren. Het geluid van een windmolen is ook afhankelijk van de windrichting en windsnelheid. Voor iedere windmolen of windpark moet een geluidsberekening worden gemaakt. De manier waarop de berekening moet worden gemaakt staat in Artikel 3.15 uit het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (Barim). Meer informatie over de geluidsnorm in Nederland kunt u vinden op: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/milieu-en-omgeving/geluid-en-windmolens/geluid-en-windmolens-algemeen> . Om de technische ruimte voor windmolens te berekenen werken we daarom met vuistregels voor afstanden. In Amsterdam gebruiken we de vuistregel van 350-500 meter, en vanaf 500 meter tot een geluidsgevoelige bestemming (zoals een woning). Dit doen we op basis van advies van bureau Antea dat windonderzoek heeft uitgevoerd in Amsterdam Zuidoost.

21:11:42 From X: in de vorige sessie is er voor locatie 4 - 17 plekken aangeduid op de kaart door Ponde Consult. **er wordt in de meeting geen woord gerept over deze locaties.**

Antwoord:

Dat klopt. Het onderzoek van Pondera (zie: <https://energieregionhz.nl/documenten#amsterdam>) is een technische haalbaarheidsstudie. In deze interactieve sessies wordt het gesprek gevoerd over de mate van wenselijkheid van (delen van) de verschillende zoekgebieden.

21:12:09 From X : X, hoe geluid draagt over het water is elke zomer s 'weekends merkbaar als die partyboot langs vaart.

21:12:14 From X : Hier is de link naar de Rembrandtoren. Die is 150 meter hoog. Geeft daarmee beeld hoe hoog 3 Mw molens zijn die ,voorgesteld worden. 12 Mw molens zijn stuk hoger maar leveren 4 keer zoveel energie.

21:12:17 From X : <https://nl.wikipedia.org/wiki/Rembrandttoren>

21:13:50 From X: X wat bedoel je, kunnen op lokatie 4 alle 17 windturbines staan?

21:14:01 From X: X kun je het plaatje delen?

21:14:21 From X: X bedoelt misschien 7 turbines in het IJmeer?

21:14:27 From X: hoe kan indikt delen.?

21:14:56 From X: Via de knop File.

21:20:37 From X: @ Rob Smiers: **welke initiatiefnemers zijn nu betrokken?**

Antwoord:

In RES zoekgebied #2 (Noorder IJ-plas en havengebied van stadsdeel Noord) zijn 4 verenigde burgerwindcoöperaties (Amsterdam-wind.nl) betrokken en de bedrijvencoöperatie NDSM Energie. (zie: <https://windparknijp.nl/hetplan/>). In RES zoekgebied #1 is Waternet namens het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht als initiatiefnemer bezig met de voorbereiding van 4 nieuwe windmolens op het terrein van de rioolwaterzuiveringsinstallatie, langs de Westpoortweg.

21:21:51 From X: **Aan hoeveel mensen zijn deze enquêtes verstuurd? Want ik woon in het zoekgebied en heb niets ontvangen.**

Antwoord:

Het draagvlakonderzoek naar nieuwe windmolens in Amsterdam, inclusief methodiek (pagina 36) en bijlage (bijna 400 pagina's met meningen over windmolens) zijn gepubliceerd op de website van Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam. Zie:

<https://data.amsterdam.nl/artikelen/artikel/Ruime-meerderheid-is-positief-over-extra-windmolens/cc316f8e-eddb-4d71-8f89-294f45fd6202/>

21:22:27 From X: Rob; **hebben jullie de mensen info gegeven hoe ver de windmolens van de bebouwing zouden kunnen komen? NI < 600m?**

Antwoord:

Er is vermeld dat windmolens volgens alle wettelijke normen (voor geluid en slagschaduw) worden geplaatst. En daarnaast dat ze circa 150 meter hoog worden en dat het de verwachting is dat maximaal de helft in het havengebied kan worden gerealiseerd. Het draagvlakonderzoek naar nieuwe windmolens in Amsterdam, inclusief methodiek (pagina 36) en bijlage (bijna 400 pagina's met meningen over windmolens) zijn gepubliceerd op de website van Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam. Zie:

<https://data.amsterdam.nl/artikelen/artikel/Ruime-meerderheid-is-positief-over-extra-windmolens/cc316f8e-eddb-4d71-8f89-294f45fd6202/>

21:24:09 From X: ik snap even de vraag niet: voor wie Di

21:24:13 From X: or

21:24:35 From X: Rob; Ik begrijp dat de MER altijd algemeen is, nooit wordt er gekeken op de lokatie zelf, gekeken ter plekke naar geluid en licht verandering?

Antwoord:

De concept RES Noord-Holland Zuid is door de onafhankelijke commissie m.e.r. beoordeeld, de zoekgebieden van Amsterdam maken hier onderdeel van uit. Zie <https://energieregionhz.nl/app/uploads/2020/09/20200917-Advies-Commissie-MER-NHZ.pdf>. Voorafgaand aan de besluitvorming over vergunningen voor windmolens op specifieke locaties zullen de milieueffecten conform de wet worden onderzocht.

Zie: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/fases-windprojecten/mer-en-vergunningen>

21:24:54 From X: voor wie doen we dit, bepaalde leeftijdscategorieën belangrijker lijkt het.

21:25:00 From X: Exact, is die (te) korte afstand gemeld? Aan hoeveel mensen verstuurd, aan wie?

Antwoord:

Er is vermeld dat windmolens volgens alle wettelijke normen (voor geluid en slagschaduw) worden geplaatst. En daarnaast dat ze circa 150 meter hoog worden en dat het de verwachting is dat maximaal de helft in het havengebied kan worden gerealiseerd. Het draagvlakonderzoek naar nieuwe windmolens in Amsterdam, inclusief methodiek (pagina 36) en bijlage (bijna 400 pagina's met meningen over windmolens) zijn gepubliceerd op de website van Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam. Zie:

<https://data.amsterdam.nl/artikelen/artikel/Ruime-meerderheid-is-positief-over-extra-windmolens/cc316f8e-eddb-4d71-8f89-294f45fd6202/>

21:25:14 From X: we doen het toch voor iets

21:25:20 From X: n

21:25:52 From X: Voor de jongeren!

21:25:55 From X: Zoals ik

21:26:14 From X: zijn het categorie jongeren met een woonhuis?

21:26:24 From X: EXact goede vraag

- 21:26:29 From X: niet voor iemand. het gaat toch om energiebesparing voor milieu.
- 21:26:50 From X: Categorie jongeren die graag een toekomst willen :)
- 21:28:08 From X: Die ook in dit gezelschap ondervertegenwoordigd zijn
- 21:29:05 From X : Dan hadden ze zich kunnen opgeven toch?
- 21:29:17 From X: Helemaal eens X! :)
- 21:29:33 From X: Daarom ben ik hier ook!
- 21:30:19 From X: Vreemd, op zee is niet zo veel vraag toch?
- 21:31:24 From X: Het waait harder in Noord Noord holand, waardoor er daar minder subsidie bij moet. Dat is ook een maatschappelijk belang.
- 21:31:47 From X: Natuurlijk is hier veel vraag, maar ook veel overlast van de wijze van opwekken. Te dicht bevolkt.
- 21:31:53 From X: **Dus Liander vindt juist IJburg naast het Havengebied een geschikte locatie?**

Antwoord:

Momenteel worden de zoekgebieden binnen het RES-proces geconcretiseerd aan de hand van 4 pijlers: 1) de ambitie van minstens 50 MW extra opgesteld vermogen, 2) bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak, 3) ruimtegebruik: landschap en natuur, en 4) energiesysteemefficiëntie. Netbeheerder Liander geeft het perspectief op de zoekgebieden weer vanuit het elektriciteitsnetwerk: het is kostenefficiënt om duurzame elektriciteit op te wekken in stedelijk gebied. IJburg is op de kaart groen gemarkeerd.

- Groen: gebied ligt gunstig t.o.v. netinfrastructuur voor inpassing windopwek
- Geel: in het gebied zijn (beperkte) aanpassingen nodig in netinfrastructuur voor inpassing windopwek
- Rood: gebied ligt ongunstig t.o.v. netinfrastructuur voor inpassing windopwek

- 21:32:19 From X: **IJburg heeft al zoveel belasting met energie opwekking (hoogspanningsmasten, bio massa centrale). Wordt daar ook rekening mee gehouden?**

Antwoord:

Alle argumenten worden meegewogen bij besluitvorming over gebieden voor windmolens in de RES 1.0.

- 21:32:21 From X: Maatschappelijk belang telt niet meer in N-Holland, lees de artikelen over hoe het is mis gegaan. De opgewekte energie is niet naar de bewoners gegaan maar naar datacenters.

- 21:32:36 From X: **Als je over vraag praat, neem je dan ook de datacentra mee in dit beeld? Wij hebben geen behoefte aan stroomopwekking voor data centra in onze woongebieden.**

Antwoord:

Technisch gezien gaat de opgewekte stroom het elektriciteitsnet op (op de grote hoop), tenzij er lokale afspraken zijn gemaakt om dit niet te doen. Administratief gezien kan de elektriciteit worden gekoppeld aan particulieren en/of bedrijven (die dan de lokale duurzame elektriciteit afnemen). Dit gebeurt bij coöperatieve windmolenontwikkeling.

De gemeente steunt alleen initiatieven waarbij windmolens worden ontwikkeld met minstens 50% lokaal eigendom (coöperatief). En wil dat alle Amsterdammers kunnen profiteren van de opgewekte elektriciteit. Dit is vastgelegd in de RES NHZ en Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050.

In Nederland neemt de discussie over de wenselijkheid van datacenters toe. De Nederlandse overheid bepaalt onder welke voorwaarden bedrijven – en dus ook datacenters – zich hier in Nederland kunnen vestigen. In de nationale Ruimtelijke Strategie Datacenters zijn uitgangspunten bepaald voor de vestiging van nieuwe datacenters. Hierbij gaat het onder meer om energie-efficiëntie, de impact op het elektriciteitsnet, ruimtelijke inpassing en het gebruik van restwarmte. Dit beleid wordt momenteel op regionaal niveau verder uitgewerkt.

Op 1 juli 2020 heeft de gemeente Amsterdam haar nieuwe beleid over datacenters bekend gemaakt. <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/college/wethouder/marieke-doorninck/persberichten/amsterdam-selectieve-groei-datacenters/>

21:32:41 From X : ja liander vindt ijburg prima wonen maar 20.000 tot 30.000 mensen

21:32:41 From X: **legenda ontbrak Liander!**

Antwoord:

Momenteel worden de zoekgebieden binnen het RES-proces geconcretiseerd aan de hand van 4 pijlers: 1) de ambitie van minstens 50 MW extra opgesteld vermogen, 2) bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak, 3) ruimtegebruik: landschap en natuur, en 4) energiesysteemefficiëntie. Netbeheerder Liander geeft het perspectief op de zoekgebieden weer vanuit het elektriciteitsnetwerk: het is kostenefficiënt om duurzame elektriciteit op te wekken in stedelijk gebied. IJburg is op de kaart groen gemarkeerd.

- Groen: gebied ligt gunstig t.o.v. netinfrastructuur voor inpassing windopwek
- Geel: in het gebied zijn (beperkte) aanpassingen nodig in netinfrastructuur voor inpassing windopwek
- Rood: gebied ligt ongunstig t.o.v. netinfrastructuur voor inpassing windopwek

21:32:46 From X: Legenda in kaart Liander graag!

21:32:54 From X: Op ze is wind 3 cent per kwh goedkoper, dat weegt ruimschoots op tegen de hogere transport kosten. Alles meenemen...

21:33:05 From X : wat was groen = ijburg? voor liander?

21:33:25 From X : ja

21:33:37 From X : **Komt de energie ook ten goede aan de mensen die last hebben van de windmolens?**

Antwoord:

Ja. Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten kunnen op verschillende manieren profiteren:

1. Door lid te worden van een windcoöperatie en mee te investeren in Amsterdamse windmolens, en zo mede-eigenaar te worden.

Het benodigde eigen vermogen om de bankfinanciering voor het windpark rond te krijgen wordt opgehaald onder de leden van de coöperatie. Het rendement van deze financiële participatie schommelt conform <https://amsterdam-wind.nl/> naar verwachting tussen de 0 en 5%. Leden van de coöperaties kunnen participeren door leningen te verstrekken. Iedere inwoner kan via de coöperatie op deze manier 'mede-eigenaar' worden van het windpark en via de Algemene Leden Vergadering (ALV) van de coöperatie meebeslissen over de hoogte van de uitkering van het rendement op de leningen.

2. Via het Omgevingsfonds

Een windpark draagt in de exploitatiefase een vast bedrag per geproduceerde MWh elektriciteit af aan een omgevingsfonds. Het beheer en zeggenschap over de besteding van dat fonds kan zodanig worden ingericht dat het fonds ten goede komt aan de kwaliteitsverbetering van de directe omgeving van het project. Bewoners in de omgeving kunnen zeggenschap krijgen over de besteding van de middelen uit het fonds. Dit kan in overleg met de belanghebbenden in de omgeving worden uitgewerkt in het lokale participatieproces.

3. Omwonendenregeling

Voor diegenen in de directe omgeving die niet willen of kunnen investeren kan een omwonendenregeling worden uitgewerkt. Voorbeelden daarvan zijn goedkope stroomafname of een eenmalige vergoeding, afhankelijk van de afstand tot de windturbines. Dit kan in overleg met de belanghebbenden in de omgeving worden uitgewerkt in het lokale participatieproces.

Deelname met krappe beurs

Lid worden van een coöperatie is laagdrempelig. In een coöperatief financieel participatiemodel geldt vaak het 'one man, one vote' principe. De stem van iemand met een lagere financiële participatie telt even zwaar als de stem van iemand met een hogere financiële participatie. Mensen die niet lid willen worden, niet kunnen of willen investeren kunnen wel meebeslissen over de besteding van het omgevingsfonds of omwonendenregeling. Het omgevingsfonds kan op een manier worden ingezet zodat ook mensen die niet mee-investeren toch meeprofiteren. Bijvoorbeeld kan dit door uit het fonds financieel bij te dragen aan het verduurzamen van woningen met isolatie en zonnepanelen of door een financiële bijdrage aan de maandelijkse energienota.

- 21:33:53 From X : hoe kunnen ze ijborg verzinnen liander!!!
21:33:56 From X: mogen we de kaart nog even zien?
21:34:12 From X: Hoe kan Groen gunstig zijn voor windenergie als het een habitatrichtlijn op zit en er elk jaar miljoenen trekvogels langsvliegen, inclusief grote ganzen en zwanen?

21:34:26 From X: Zelfs de vraag zeeopwekking/ landopwekking moet terug op tafel (zie X), en ook Amsterdam vs rest Noord Holland (Zuid).

21:34:26 From X: Mij lijkt IJmeer niet heel gunstig daardoor

21:34:31 From X: Alle belasting mbt energie zal op die manier altijd over IJburg gaan.

21:35:22 From X: Wettelijke voorwaarden zegt de gemiddelde leek dus niets

21:35:25 From X: Maar Noord-Holland stelt als norm nu 600 meter

21:35:38 From X: Niet wettelijk, maar wel een norm

21:35:47 From X: Om kosten gaat het niet, die molens verdienen zichzelf gewoon terug.

21:35:55 From X: De gemeente was dus niet duidelijk in de zin van concreet bij de vragen over afstand tot windmolenlocaties

21:36:01 From Juliane Kürschner - Gemeente Amsterdam : link naar het nieuwsbericht, met download van het rapport: <https://www.amsterdam.nl/nieuws/nieuwsoverzicht/positief-over-windmolens/>

21:36:04 From X: **Waarom minimum kwaliteitsniveau van wettelijke norm hanteren. Waarom geen hoog ambitieniveau?**

Antwoord:

Amsterdam is er voorstander van om de wettelijke normen voor geluid te hanteren, omdat zij geen reden ziet om af te wijken.

21:36:05 From X : wel beetje cynisch je gaat naar iJburg voor de ruimte: kan je daar altijd eXtra dingen plempen

21:36:06 From X: **wordt er ook gedacht aan verticale windmolens?**

Antwoord:

Nee. Vanuit de kaders in de Regionale Energiestrategie wordt alleen gewerkt met volwassen technieken die op korte termijn kunnen worden opgeschaald.

21:36:10 From X: Rob: moet dat onderzoek niet voordat er een zoekgebied wordt aangewezen?

Antwoord:

Nee.

21:36:41 From X: **Mogen we de vraagstelling van de enquête ontvangen?**

Antwoord:

Het draagvlakonderzoek naar nieuwe windmolens in Amsterdam, inclusief methodiek (pagina 36) en bijlage (bijna 400 pagina's met meningen over windmolens) zijn gepubliceerd op de website van Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam. Zie:

<https://data.amsterdam.nl/artikelen/artikel/Ruime-meerderheid-is-positief-over-extra-windmolens/cc316f8e-eddb-4d71-8f8g-294f45fd6202/>

21:37:08 From X: **Dat is misleiding m.i. die wettelijke voorwaarden. Je had die afstand moeten noemen. Provincie zegt 600 m en niet voor niets.**

Antwoord:

Met de nieuwe provinciale omgevingsverordening kan in de Metropoolregio Amsterdam worden afgeweken van de bovenwettelijke provinciale norm van 600 meter.

- 21:37:13 From X : voor 50%, niet in zn geheel dus
- 21:37:22 From X: Heel goed! Lokaal eigenaarschap van voorzieningen!
- 21:37:22 From X: Onderzoek is dus gedaan onder 2,5% van de Amsterdamse bevolking, waarvan het overgrote deel zich geen zorgen hoeft te maken of ze ooit een windmolen zullen horen of zien.
- 21:37:26 From X: dat willen we' de financiële baten terecht komen'
- 21:38:02 From X: Hollandse kroon was ook beloofd dat het ten bate kwam van hun, ook NH.. is nu volledig naar google datacentrum
- 21:38:13 From X: Liander brengt een advies uit dat financieel voor hen het beste uitkomt: zo dichtbij mogelijk hun centrale.
- 21:38:36 From X: Wij moeten nu molens hebben omdat Microsoft ze in de Wieringermeer heeft staan, het zijn communicerende vaten. Dat hadden de molens voor Amsterdam moeten zijn.
- 21:38:36 From X: Ook belangstelling voor IJburg bij initiatiefnemers?

Antwoord:

De gemeente heeft (nog) geen belangstelling vernomen van initiatiefnemers om windturbines te ontwikkelen bij IJburg.

- 21:39:07 From X: Financiële participatie zegt niets over draagvlak!
- 21:39:08 From X: Goeie vraag ook: zijn er in deze chat geïnteresseerden voor zo'n cooperatie..?
- 21:39:08 From X : windmolen min afstand tot huizen belgie 800-900 meter duitsland 900 meter denemarken 1050 meter
- 21:39:11 From X: Eens met X.
- 21:39:14 From X : De windwokkel, een verticale windmolen, maakt geen geluid en heeft geen stroboscoop-effect als de zon erdoorheen schijnt. Wordt hier ook naar gekeken?

Antwoord:

Nee. Vanuit de kaders in de Regionale Energiestrategie wordt alleen gewerkt met volwassen technieken die op korte termijn kunnen worden opgeschaald.

- 21:40:21 From X: Een paar investeerders (bewoners) kunnen het dus verpesten voor hun medebewoners. Zo wordt de sfeer in de buurt verpest. Mensen worden tegen elkaar opgezet en uitgespeelt.
- 21:40:21 From X: Hoe gaat het nu verder? De plannen van de gemeente zijn goed, maar die van Liander überhaupt niet, wie neemt het besluit dan? Gaat het alleen maar om kosten te besparen voor het bedrijf Liander?

Antwoord:

De gemeenteraad van Amsterdam, maar ook de raden van de buurgemeenten, de waterschappen en Provinciale Staten moeten de RES 1.0 vaststellen. Alle besturen wegen de 4 pijlers af: 1) de hoeveelheid extra opgewekte duurzame elektriciteit, 2) bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak, 3) ruimtegebruik: landschap en natuur, en 4) energiesysteemefficiëntie. Het gaat dus niet alleen om kosten te besparen voor Liander, maar overheden willen de energietransitie ook betaalbaar houden. Alle investeringen die netbeheerders doen (in heel Nederland) ziet de belastingbetaler terug op de energierekening.

21:41:54 From X: hoeveel invloed heeft de visie van Liander op goede plekken? die is niet bepaald democratisch tot stand gekomen!

Antwoord:

Zie antwoord op vorige vraag.

21:42:10 From X: is er ook visualisatie met windmolengeluid? en slagschaduw?

Antwoord:

Het 3D model van bureau Tauw dat vanavond wordt gebruikt simuleert slagschaduw. Er zijn op de markt ook simulaties met geluid te maken. Die kunnen eventueel worden gebruikt bij het lokale participatieproces.

21:42:56 From X: Ben benieuwd wat de toekomstig bewoners van sluishuus van nr 2 vinden. Stroboscoop.

21:43:08 From X: Ik dacht dat onze keuzes gevisualiseerd zouden worden? Wie heeft voor deze opties verkend/ gekozen?

21:44:25 From X : In welke groepen zijn deze opties verkend? Bij ons is hierover niet gesproken?

21:44:31 From X: **Neemt Liander in het aangeven van gebieden zoals het IJmeer ook de trekvogelroutes mee?** Er komen twee routes bij elkaar, vanuit Noord-Holland en Flevoland met miljoenen vogels per jaar. Met name s nachts en met slecht weer kunnen veel slachtoffers vallen. Fijn om hier meer over te horen.

Antwoord:

Nee, in de technische analyse van Liander is niet gekeken naar natuur.

21:45:39 From X: **wanneer wordt definitief besloten?**

Antwoord:

De gemeenteraad van Amsterdam besluit in het voorjaar 2021 over de windzoekgebieden / de RES 1.0.

21:46:02 From X: Er missen twee geplande eilanden toch?

21:46:20 From X: Is er geen visualisatie van Science Park?

21:47:21 From X: Die molens midden in het IJmeer staan dus precies in zo'n Habitat gebied. Onbestaanbaar.

- 21:47:35 From X: X heeft niet alleen gelijk, het is ook een verplichting van Nederland, in het kader van Natura 2000.
- 21:47:53 From X: Vraag: was er iemand binnen deze chat positief over het plaatsen van windmolens?
- 21:49:15 From X : @X wil jij plenair inbrengen wat in onze deelsessie is besproken?
- 21:49:23 From X: Volgens de enquête in het begin ongeveer 20%
- 21:49:34 From X: Liander geeft aan wat het minste geld kost voor Liander
- 21:49:38 From X: De windwokkel, een verticale windmolen, maakt geen geluid en heeft geen stroboscoop-effect als de zon erdoorheen schijnt. Wordt hier ook naar gekeken?
- 21:49:40 From X: plaats de windmolens geconcentreerd in het markermeer dat is veel efficiënter en geeft veel minder overlast aan bewoners en natuur
- 21:50:11 From X : wat X zegt klinkt mij logisch in de oren
- 21:50:19 From X: Nee, niet binnen Amsterdamse gemeente. Heroverweeg die 17. Markermeer mogelijk optie.
- 21:50:21 From X: Dus geen GL stemmen!!
- 21:50:23 From X: X, het Markermeer is een Habitat gebied. Daar komen duizenden vogels voorbij;
- 21:50:38 From X: Ik hoorde: 'een rij windmolens langs het Amsterdam Rijnkanaal.' Jemig.
- 21:50:39 From X: **Wat betekent dat? Wat houdt een besluit in over de zoekgebieden? Dan worden de zoekgebieden vrijgegeven voor initiatieven?**

Antwoord:

De verwachting is dat in de prioriteitsgebieden de gemeente planologische medewerking onder voorwaarden gaat verlenen aan initiatiefnemers voor windmolens. En dat daarna een lokaal participatieproces wordt gestart.

- 21:50:41 From X: kunnen wij de besluiten tegenhouden met een referendum
- 21:50:58 From X: Dat is wel erg kort door de bocht X, er is al veel te veel ad-hoc besloten.
- 21:51:14 From X: Kunnen we binnenkort ook participeren in andere activiteiten (parkeerbeheer, Schiphol, havenbedrijf?)
- 21:51:28 From X: Besluitvorming door nieuwe college!
- 21:51:38 From X: Nou, Liander, dank voor deze heel duurzame benadering, vooral niet kijken naar natuurwaarden
- 21:51:39 From X: Het Diemerpark is het meest soortenrijke park van Amsterdam met de meeste rodelijst soorten. Plaatsen van een windmolen betekent waarschijnlijk een flinke afname van deze soortenrijkdom. En ernaast willen we in een park natuurlijk dolgraag vooral heerlijk recreëren zonder lawaai van een turbine. Graag op deze manier kijken naar dit fantastisch mooie park.
- 21:51:40 From X : Uitgangspunt blijkt te zijn dat Amsterdam in haar eigen energievoorziening dient te voorzien. Moeten we ook in onze eigen voedselvoorziening voorzien? Moet Edam haar eigen universiteit oprichten en IJpendam een eigen vliegveld bouwen?
- 21:51:54 From X : ja maak het inzet van verkiezing, geen slecht idee
- 21:52:17 From X: **dus gemeente geeft gebieden vrij, Liander dient vervolgens vergunningen in om te bouwen?**

Antwoord:

Liander is geen initiatiefnemer om windmolens te ontwikkelen. Liander is wettelijk verplicht om windmolens aan te sluiten op het elektriciteitsnet.

21:52:23 From X: Windturbines doen ook veel voor de grond in de Noordzee en het leven in het water. In negatieve zin dan.

21:52:26 From X : voor dit soort lokaal ingrijpende zaken, daar heb je toch lokale verkiezingen voor

21:52:34 From X : @X die zijn pas in 2022

21:52:52 From X: Het hele jaar door vliegen hier duizenden meerkoeten, niet alleen met de vogeltrek

21:52:58 From X: Amsterdam produceert veel voor de rest van het land. Dus die bewoners buiten Amsterdam mogen ook een deel van de energiebehoefte voor hun rekening nemen

21:52:59 From X: Die zelfvoorzienendheid is inderdaad symbool politiek, maar met overlast verlies je draagvlak van burger

21:53:31 From X: Maar die normen zijn heel oud!!

21:53:40 From X: Die normen zijn oud!!

21:53:50 From X: En volgens t EU-achterhaald en moeten aangepast worden

21:53:50 From X : wil de gemeenteraad en wethouders dit niet als verkiezingsinzet maken? zou wel zo netjes zijn naar de burger denk ik, tis echt een majeure plan wat echt alle amsterdammers aangaat

21:53:59 From X: Er is uitgegaan van vuistregels, is dat hetzelfde als wettelijke normen?

Antwoord:

Nee.

21:54:00 From X: Samenvattend hoop ik dat jullie uit deze sessie meenemen dat bewoners zich zorgen maken over de gezondheid van hen, hun kinderen en duizenden bewoners om hen heen. Er komen meer en meer alarmerende onderzoeken hierover naar buiten (en het negeren van beleidsmakers).

Antwoord:

De gemeente Amsterdam volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid m.b.t. de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/geluidsoverlast/documenten/kamerstukken/20/06/05/rivm-rapport-motie-schonis-en-de-who-richtlijnen-voor-omgevingsgeluid-2018>

Het RIVM geeft op 29 oktober 2020 aan: "Uit de literatuurstudie blijkt dat hinder optreedt als gevolg van geluid: hoe sterker het geluid (in dB) van windturbines, hoe groter de hinder ervan. Uit de literatuur bleek niet dat het zogeheten 'laagfrequent geluid' (lage tonen) van windturbines voor extra hinder zorgt tot die gerelateerd aan "gewoon" geluid. Voor andere gezondheidseffecten zijn de resultaten van wetenschappelijk onderzoek niet eenduidig: deze effecten hangen niet duidelijk samen met het geluidniveau, maar soms

wel met de ervaren hinder. Deze resultaten onderbouwen de eerdere conclusies van een vergelijkbare opdracht drie jaar geleden.”

Bron: <https://www.rivm.nl/publicaties/health-effects-related-to-wind-turbine-sound-update>

21:54:01 From X: zeker X!!
 21:54:02 From X: De NL wettelijke norm is 47Db bij dag. Jan de Laat adviseert in zijn studie 35dB om gezondheidsproblemen te vermijden
 21:54:21 From X: ALARA?
 21:54:22 From X: Jongens, in mei wordt alles al besloten.
 21:54:24 From X: **Wordt er in elke stadium overleg gevoerd met Natuurorganisaties?**
 Spaart achteraf namelijk een hoop tijd energie en brengt meer begrip tussen de verschillende belangen tot stand. De optie stilzetten tijdens vogeltrek klinkt aardig maar zal niet werken er zijn namelijk commerciële belangen in het geding.

Antwoord:

Ja. Er is vanuit het programma RES NHZ bij de totstandkoming van de concept RES overleg gevoerd met natuur- en milieuorganisaties. Dit overleg wordt voortgezet tot aan de besluitvorming over de RES 1.0 en daarna. Er zijn ook reacties ingediend op de concept RES NHZ, zie: <https://energieregionhz.nl/wensen-en-bedenkingen-hoe-gaan-we-er-mee-om>

21:54:28 From X: Die normen worden in allerlei landen aangescherpt. Je kunt je er niet langer achter verschuilen, denk vooruit.
 21:54:54 From X: Is er überhaupt draagvlak..?
 21:55:04 From X: Dat is de vraag idd!
 21:55:06 From X : nu weinig draagvlak
 21:55:12 From X : is niet goed opgezet
 21:55:12 From X: JULiana!!
 21:55:13 From X : Het Diemerpark is uniek qua biodiversiteit en als noodzakelijk groengebied voor Amsterdammers. Het is belangrijk om de grote groengebieden in en rond Amsterdam intact te laten zodat Amsterdammers hier kunnen recreëren en de natuur kan floreren. Voor een stedelijke omgeving is dit groen van levensbelang.
 21:55:21 From X: IS ER DRAAGVLAK IN DEZE CHAT??
 21:55:22 From X: Je moet ook kijken naar het aantal mensen dat er woont. Een "beetje" geluid voor heel veel mensen is een grote maatschappelijke impact.
 21:55:25 From X: Ik denk net dat erg draagvlak is. Niet in onze subgroep, niet in de chat.
 21:55:37 From X : Inbreng in onze deelsessie is plenair niet aan de orde geweest. Was vrij fundamenteel.
 21:55:38 From X: Nee, geen draagvlak
 21:55:45 From X: Ook in onze subgroep geen draagvlak!
 21:55:54 From X: Bij onze subgroep ook niet!
 21:55:56 From X: Nee, geen draagvlak in onze subgroep

21:55:58 From X : nee je wordt teveel meegenomen in een fuik
21:55:58 From X: Weinig draagvlak bij ons misschien, mar als je het aan de totale bevolking vraagt (inzet van verkiezingen) zou het me niet verbazen als 70% voor windmolens is.
21:56:07 From X: Aktie committee in oprichting: n.kusters@eecat.nl
21:56:13 From X: gemeente heeft ook even "check in de boX" zogenaamde participatie avond gedaan..
21:56:19 From X: Ik vond dit bijzonder onbevredigend
21:56:39 From X: DAar kunnen we dan heen om te protesteren, in die gemeenteraad in mei
21:56:44 From X: we moeten ons verenigen en strijden deze onbegrijpelijke actie vanuit de gemeente
21:56:48 From X : **wanneer wordt in gemeente raad besloten**

Antwoord:

Besluitvorming in de gemeenteraad van Amsterdam vindt naar verwachting plaats in het voorjaar van 2021.

21:56:50 From X: Massaal inspreken in gemeenteraad
21:56:50 From X : ?
21:56:52 From X: omdat jongeren eXtra gevoelig zijn voor laag frequent geluid?
21:56:56 From X: Kan nu al
21:57:02 From X : nee geen jongeren
21:57:07 From X: De moderatoren hebben hun best gedaan, maar de opzet is te veel binnen het kadertje invullen, alternatieven worden niet besproken.
21:57:08 From X: Welke wethouder zit dit?

Antwoord:

Zie:

<https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/college/wethouder/marieke-doorninck/>

21:57:13 From X: Wil je dit tegenhouden: Groen Links met de komende verkiezingen onder druk zetten!!
21:57:17 From X: Het is inderdaad een fuik, de fundamentele vraag of windmolens goed idee in drukbevolkt Amsterdam blijft onbeantwoord. Amsterdam heroverweeg je besluit.
21:57:20 From Moderator Marieke van Bommel- GE : <https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/duurzaam-amsterdam/nieuws/jongeren-gezocht-game-windmolens/>
21:57:21 From X: V doorninck X
21:57:23 From X: Toch bedankt voor de interessante avond
21:57:24 From X : berman mee eens
21:57:25 From X : als iedereen zijn emailadres stuurt naar n.kusters@eecat.nl kunnen we een eigen zoomsessie organiseren.
21:57:39 From X : game windmolens help!
21:57:41 From X: Jongeren uitnodigen om cijfers te uppen. Jongeren hebben geen woning en eigen gezin, dus maken andere afweging
21:57:44 From X: **krijgen wij de presentatie?**

Antwoord:

Ja.

21:57:53 From X : juist X

21:57:54 From X: Jongeren trekken weg

21:58:23 From X: Ik vond het een heel goede sessie - transparant en informatief.

21:58:27 From X : Was zeer interessant. Leuke opzet.

21:58:46 From X: Ik zie opnieuw geen poll

21:58:52 From X: Top-down schijn participatie

21:58:53 From X: Ik zie ook geen poll

21:58:54 From X: Ik ben huizenbezitter, maar ik snap ook dat er wel iets moet gebeuren t.b.v. klimaat

21:58:58 From X : deze enquête is voor mij niet prettig

21:59:01 From X: Evaluatie sessie: erg onhandig om te beginnen met het uitsluiten van het ter discussie stellen van windmolenambitie van de gemeente.

21:59:08 From X: we zijn gedwongen om molens te plaatsen die we niet willen; wat een oneigenlijke aanpak!

21:59:16 From X: Vorm en moderatie zijn goed. We moeten zijn bij de gemeenteraad.

21:59:20 From X: Lastig keuzes maken op basis van onduidelijke kaarten. Volgens mij kun je beter werken met de 3D impressies. Dan krijg je pas een goed beeld van de ruimtelijke impact van zo'n windturbine.

21:59:26 From Juliane Kürschner - Gemeente Amsterdam : Link naar jongeren bijeenkomst: <https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/duurzaam-amsterdam/nieuws/jongeren-gezocht-game-windmolens/>

21:59:29 From X: De slot-enquête is ook al compleet gesloten.

21:59:36 From X: volgens mij zie ik de poll niet omdat ik via de browser heb ingebeld

21:59:37 From X : mmmm dit is een trechter waar je in zit

21:59:38 From X: Dank voor de avond. Goed voorgezeten en interessante inleidingen.

21:59:38 From X: evaluatie: ik vind het bijzonder teleurstellend dat we alleen molens mogen schuiven en niet mogen wegwerken. Het is een sjabloon waar we in moeten schuiven, totaal geen democratie

21:59:46 From X : Teleurstellend om te zien hoe weinig mensen bereid zijn om bij te dragen aan een gemeenschappelijk belang

21:59:53 From X: Keuzes maken zonder dat we duidelijk zicht hebben op de gevolgen van onze keuzes, dat is niet erg sterk.

22:00:08 From X : wat is dat voor vreemde opmerking rene

22:00:10 From X: De opzet was te gesloten. Als er zoveel twijfel is in een groep moet je daar op in gaan ipv negeren van de onderliggende vraag.

22:00:10 From X: toch absurd, windmolen plaatsen te spelen.... we willen ze juist niet in natuurgebied en dicht bij het woongebied

22:00:13 From X : met vijf moderne turbines op zee zijn we er ook (12 Mw mail vijf)

22:00:28 From X: Intéressant is niet hetzelfde als eerlijk, van toegevoegde waarde. Participatiepoppentheater.

22:00:35 From X: eens met laatste opmerking X

- 22:00:40 From X: Eens met X! Schijndemocratie. Het zou niet kies zijn als Groen Links straks roept dat ze naar aanleidingen van deze sessie de bewoners hebben laten kiezen waar ze neer te zetten.
- 22:00:44 From X: Het gemeenschappelijke belang is ook de bescherming van de laatste stukjes bijzondere natuur in dit land?
- 22:00:51 From X: tip - volgende keer de poll delen op scherm
- 22:00:53 From X : dat diemerpark een optie is is echt behoorlijk schandalig sorry dat ik het zeg
- 22:01:16 From X: Inderdaad zonde dat we ons moeten beperken tot de stadsgrens.
- 22:01:16 From X : eens met X en thijs
- 22:01:19 From X : Ik wil helemaal geen windmolens, ook niet bij een ander in hun backyard.
- 22:01:24 From X: Er is genoeg ruimte voor wind op zee. Land is niet meer nodig door enorme kostendaling.
- 22:01:25 From X: Eens met X
- 22:01:26 From X: Het is niet GOED mogelijk.
- 22:01:35 From X: Maar die 50 MW lijkt me een randvoorwaarde waarover democratisch besloten is.
- 22:01:45 From X: Eens met X
- 22:01:53 From X : Als die molens er gaan komen, dan zou het zou het mooi zijn als Amsterdam voorop loopt qua innovatie en kiest voor investeren in de toekomst, dus voor windmolens die geen geluids- en lichtoverlast geven. Die nieuwe ontwikkelingen (zoals de windwokkel) heb ik gemist in deze presentatie.
- 22:01:54 From X: minder data centra in Amsterdam = minder energiebehoefte
- 22:01:59 From X: Ik vind het een warrig proces. De status van zaken is onduidelijk, zat hier met andere verwachtingen en heel veel zorgen. Het lijkt alsof alles nog open ligt, toch wordt in mei besloten of IJburg een zoekgebied wordt of niet. Ben dus nog steeds bezorgd. Heb er geen vertrouwen in dat de belangen van omwonende goed worden bediend als er van 350 meter afstand tot geven wordt uitgegaan...
- 22:02:07 From X: In Science Park is evident geen plek, want de enige 'blauwe plek' is ook groen. Raar dat dat een zoekgebied is geworden.
- 22:02:14 From X: **Wat is de relatie tussen de RES en de Omgevingsvisie?**

Antwoord:

In de RES worden afspraken tussen overheden vastgelegd. De RES wordt daarna opgenomen in juridisch-planologische kaders zoals nieuwe omgevingsvisies en –plannen.

- 22:02:17 From X: Bizar dat de gemeente het niet opneemt voor de gezondheid van zijn bewoners maar zijn eigen energie ten koste wat kost doorzet. Net als die biomassacentrales trouwens..
- 22:02:18 From X : Burger participatie is een lastig ding helaas is er nog een lange weg af te leggen redelijk frustrerend
- 22:02:20 From X: Ik hoor hier bestuurders die fijn aan de knoppen zitten, en dit is geen "heel open proces" X. Luisteren is iets anders.

22:02:21 From X: Ik ben het ermee eens dat we moeten gaan omschakelijk naar duurzame energie, maar wees heel voorzichtig met natuurgebieden. Het is misschien de makkelijkste weg want er wonen geen mensen, maar we hebben de plicht om voor onze natuur te zorgen en hebben de natuur nodig voor onze ontspanning en geluk. Dus: ga voor havengebieden, langs snelwegen en bedrijventerreinen. Veel succes

22:02:25 From X : 400 meter is veel te kort

22:02:28 From X: ik hoop dat ook rekening gehouden wordt met de intensieve scheepvaart in dit gebied; daar zijn ook contouren voor te hanteren.

22:02:43 From X: Ben voor windenergie maar niet in woonbuurten en naast natuurgebieden!

22:02:47 From X: Dank voor de sessie.

22:02:56 From X: Waarom is het überhaupt een argument dat Amsterdam minder energie produceert dan het consumeert als vrijwel voor alle maatschappelijke fenomenen geldt dat de ene gemeente meer produceert of consumeert dan andere gemeenten: cultuur, voedsel, onderwijs, etc. etc.

22:03:06 From X: Dank Arend, je hebt je best gedaan.

22:03:08 From X : ik dank iedereen ook voor de sessie, fijn dat het beschaafd gaat

22:03:13 From X: Het is nu dus zaak om de bewoners te informeren en de politiek te benaderen. Deze info sessie was daarvoor wel nuttig. Dank.

22:03:24 From X : dank iedereen

22:03:25 From X : Fijn dat deze sessie digitaal mogelijk is gebleken

22:03:35 From X: dank

22:03:36 From X: Dank voor de sessie

22:03:41 From X: Hartelijk dank!

22:03:47 From X: Dank, mooie avond allen!

22:03:57 From X: Dank en allemaal veel wijsheid.

22:03:57 From X : Hoop dat de jongeren van nu niet met het schroot blijven zitten over 50 jaar

22:03:58 From X: Dank

22:03:59 From X : Dank, was leuk.

22:04:07 From X: kijkt iedereen ook nog even op de petitie tgen windmolens?

22:05:01 From X:

https://www.petities.com/geen_windmolens_in_ijburg_maar_in_het_markermeer

Wij hebben veel aandacht besteed om alle inhoudelijke vragen over windmolens van een reactie te voorzien. Mocht uw vraag niet beantwoord zijn, ga voor meer informatie naar www.amsterdam.nl/windenergie